

ROMANIA
JUDETUL SALAJ
COMUNA SIG
CONSILIUL LOCAL

HOTĂRÂREA nr. 27

Din 31 iulie 2018

Privind înființarea serviciului de iluminat public în comuna Sig

Consiliul local al comunei Sig, județul Sălaj;

Având în vedere; raportul compartimentului de specialitate, expunerea de motive a primarului comunei Sig privind înființarea serviciului de iluminat public în Comuna Sig

Având în vedere:

- prevederile Regulamentului cadru aprobat prin Ordinul A.N.R.S.C. nr. 86 din 20 martie 2007 pentru aprobarea reglamentului cadru a serviciului de iluminat public;
- prevederile Legii serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51/2006, cu modificarile si completarile ulterioare;
- prevederile Legii serviciului de iluminat public nr.230/2006;
- prevederile art. 36 pct.1 si pct. 2 lit. d, pct. 6 lit. a, pct. 14 din Legea administratiei publice locale nr.215/ 2001, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;
- prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice;

In temeiul art. 45, alin. 1 și 6 și art. 49, alin. 1 și 2 din Legea administratiei publice locale nr. 215/2001 republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

HOTĂRÂSTE:

Art.1. Se aprobă înființarea Serviciului de iluminat public în comuna Sig, județul Sălaj;

Art.2. Se aprobă Regulamentul de Organizare și Funcționare a Serviciului de Iluminat Public din comuna Sig, potrivit anexei nr 1, care face parte integranta din prezenta hotărâre;

Art.3. Pe data intrării în vigoare a prezentei, Hotărârea nr. 8/14.02.2018 își închidează aplicarea.

Art.4. Hotărârea va fi dusă la îndeplinire de către primarul comunei Sig.

Art.5. Prezenta se comunica:

- Institutia Prefectului Județului Sălaj
- Primarul comunei Sig
- Publicat pe site: www.primariasig.ro
- Afisat la sediul primăriei

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Molnar-Sabău Victor

CONTRASEMNEAZĂ,
Moga Floare-secretar comună

Anexa nr. I la HCL nr.27/31.07.2018

REGULAMENT

DE ORGANIZARE, COORDONARE, MONITORIZARE ȘI CONTROLUL FUNCȚIONĂRII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC în COMUNA SIG

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. Prezentul Regulament-cadru, al serviciilor de iluminat public, denumit în continuare Regulament propriu, este elaborat în conformitate, cu prevederile următoarelor acte normative:

- **Legea nr.51/08.03.2006**, a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.121 din 05.03.20013, modificată și completată;
- **Legea nr.230/07.06.2006**, a serviciului de iluminat public, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.517 din 15.06.2006;
- **Regulamentului** cadru aprobat prin Ordinul A.N.R.S.C. nr. 86 din 20 martie 2007 pentru aprobarea regulamentului cadru a serviciului de iluminat public;

Art. 2. (1) Prevederile prezentului Regulament propriu, se aplică Serviciului de iluminat public din comuna Sig., și cuprinde:

- * iluminatul stradal-rutier;
- * iluminatul stradal-pietonal;
- * iluminatul arhitectural;
- * iluminatul ornamental;
- * iluminatul ornamental – festiv.

(2) Prezentul Regulament propriu, stabilește cadrul juridic unitar, prin care se stabilesc nivelurile de luminanță sau iluminare, după caz, indicatorii de performanță ai serviciului, condițiile tehnice, raporturile operator-utilizator, precum și modul de tarifare, facturare și incasare a contravalorii serviciilor prestate pe baza avizului de specialitate, emis de autoritatea de reglementare competență.

(3) Prevederile prezentului Regulament propriu, se aplică, de asemenea, la proiectarea, executarea, recepționarea, utilizarea și întreținerea, componentelor sistemului de iluminat public.

(4) Operatorul serviciului de iluminat public, indiferent de forma de proprietate, organizare și de modul în care este organizată gestiunea serviciului, se va conforma prevederilor prezentului Regulament. Operatorul își va întocmi „*proprietatea reglementării*” de organizare, funcționare a serviciului, pe baza prezentului Regulament propriu, care va fi supus spre aprobare Consiliului Local Sig.

(5) Condițiile tehnice și indicatorii de performanță, prevăzuți în prezentul Regulament, au caracter minimal. Consiliul Local Sig, poate aproba și alte condiții tehnice, sau alți indicatori de performanță, pentru Serviciul de iluminat public, pe baza unor Studii de specialitate, sau a modificărilor apărute în legislație.

(6) Orice dezvoltare a rețelei electrice de joasă tensiune, destinată iluminatului, se face cu respectarea prezentului Regulament propriu.

Art.3.(1) Serviciul de iluminat public, se realizează prin intermediul unui ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, denumit în continuare „*Sistem de iluminat public*”.

(2) *Sistemul de iluminat public*, este ansamblu format din:- puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ,

console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

(3) În cazul sistemului de iluminat public destinate exclusiv serviciului de iluminat public, părțile componente ale acestuia sunt cele prevăzute la alin. (2).

(4) În cazul în care serviciul de iluminat public se realizează utilizând elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice, sistemul de iluminat public cuprinde elemente prevăzute la alin.(2), cu excepția elementelor care fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice, astfel cum este denumit prin prezentul regulament propriu.

Art.4. În sensul prezentului regulament propriu, noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

4.1. autoritate de reglementare competente – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C. și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E.;

4.2. dispozitiv (corp) de iluminat – aparatul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea și transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior, care cuprinde toate dispozitivele necesare fixării și protejării lămpilor, circuitele auxiliare și componentele electrice de conectare la rețea de alimentare, care asigură amorsarea și funcționarea stabilă a surselor de lumină;

4.3. autorizație – act juridic, eliberat de A.N.R.S.C., prin care se certifică capabilitatea unei persoane juridice de a desfășura activități specifice serviciului public de iluminat, în vederea participării la o licitație publică, pentru concesionarea unui serviciu public de iluminat;

4.4. balast – dispozitiv montat în circuitul de alimentare a uneia sau mai multor lămpi cu descărcări având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară;

4.5. caracteristici tehnice – totalitatea datelor și elementelor de natură tehnică, referitoare la o instalație sau la un sistem de iluminat;

4.6. contract – reglementare cu caracter normativ, care stabilește condițiile minime pentru relațiile comerciale dintre operator și utilizator;

4.7. echipament de măsurare – aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea parametrilor serviciului furnizat;

4.8. efect de grotă neagră – senzație vizuală realizată la trecerea de la o valoare foarte mare a luminanței la o alta mult mai mică;

4.9. exploatarea/utilizarea sistemului de iluminat public – ansamblu de operații și activități executate pentru asigurarea continuității și calității serviciilor de iluminat public în condiții tehnico – economice și de Siguranță corespunzătoare;

4.10. flux luminos Φ – mărimea derivată din fluxul energetic evaluată prin acțiunea sa luminoasă asupra observatorului fotometric de referință al CIE (Comisia Internațională de Iluminat);

4.11. grad de asigurare în furnizare – nivel procentual de asigurare a furnizării serviciului necesar utilizatorului, într-un interval de timp, precizat în anexa la contractul de furnizare/prestarea serviciului de iluminat public;

4.12. igniter – dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preîncălzirea electrozilor;

4.13. iluminare E – raportul dintre fluxul luminos receptat de o suprafață și aria respectivă;

4.14. iluminare medie Em – media aritmetică a iluminărilor pe suprafață de calcul avută în vedere;

4.15. iluminare minimă Emin – cea mai mică valoare a iluminării punctuale pe suprafață de calcul avută în vedere;

4.16. indicatori de performanță garanții – parametri ai serviciului prestat pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate și pentru care sunt prevăzute penalizări în licență sau în contractele de delegare de gestiune sau de concesiune, în cazul nerealizării lor;

4.17. indicatori de performanță generali – parametri ai serviciului prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriți la nivelul operatorilor și care reprezintă condiții de acordare sau de

retragere a licenței, dar pentru care nu sunt prevăzute penalizări în contractele de delegare de gestiune în cazul nerealizării lor;

4.18. indice de prag TI – creșterea pragului percepției vizuale, TI, care conduce la orbirea inconfortabilă, caracterizând orbirea provocată de sursele de lumină aflate în câmpul vizual, în raport cu luminanța medie a căii de circulație;

4.19. intensitate luminoasă I – raportul dintre fluxul luminos elementar emis de sursă și unghiul solid elementar pe direcția dată;

4.20. lămpi cu descărcări – lămpi a căror emisie luminoasă este produsă printr-o descărcare electrică într-un gaz sau în vapori metalici sau într-un amestec de mai multe gaze și vapori metalici;

4.21. lămpi cu incandescență – lămpi a căror emisie luminoasă este produsă cu filamentul încălzit la incandescență prin trecerea unui curent electric ;

4.22. lămpi cu incandescență cu halogen – lămpi incandescente având, în balonul de construcție specială, un mediu de un anumit halogen, care creează un ciclu regenerativ al filamentului pentru mărirea duratei de funcționare și pentru realizarea unui flux emis aproximativ constant;

4.23. lămpi cu incandescență cu utilizări speciale – lămpi cu filament central, lămpi ornamentale, lămpi cu reflector, lămpi foto;

4.24. licență - act tehnic și juridic, emis de autoritatea competență,A.N.R.S.C., prin care se acordă o permisiune unei persoane juridice - română sau străină, de exploatare comercială a sistemului de iluminat public și/sau de furnizare a serviciului de iluminat public;

4.25. luminanță L – raportul dintre intensitatea luminoasă elementară emisă către ochiul observatorului și suprafața aparentă de emisie;

4.26. luminanță maximă L_{max}– cea mai mare valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

4.27. luminanță medie L_m– media aritmetică a luminanțelor de pe suprafața de calcul avută în vedere;

4.28. luminanță minimă L_{min}– cea mai mică valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

4.29. nivel de iluminare / nivel de luminanță – nivelul ales pentru valoarea iluminării / luminanței;

4.30. operator - persoană juridică titulară a unei licențe de furnizare-prestare, emisă de autoritatea competență, care asigură prestarea serviciului de iluminat public;

4.31. raport de zonă alăturată SR – raport între iluminarea medie de pe o porțiune de 5 m lățime, sau mai puțin dacă spațiul nu o permite, de o parte și de alta a sensurilor de circulație și iluminarea medie a căii de circulație de pe o lățime de 5 m, sau jumătate din lățimea fiecărui sens de circulație dacă aceasta este mai mică de 5 m.

4.32. servicii de iluminat public - activitățile de utilitate publică și de interes economic și social general, aflate sub autoritatea administrației publice locale, care au drept scop asigurarea iluminatului căilor de circulație auto, arhitectural, pietonal, ornamental și ornamental festiv, prestate în perimetru comunal Sîg;

4.33. sistem de iluminat al căilor de circulație stradal pietonal – sistem de iluminat destinat exclusiv căilor de circulație mixte (auto, cicliști, pietoni) sau separate pentru cele trei categorii;

4.34. sistem de iluminat arhitectural - sistem de iluminat destinat exclusiv pentru valorizarea prin iluminat a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică și/sau culturală pentru comunitatea locală;

4.35. sistem de iluminat ornamental festiv - sistem de iluminat utilizat cu precădere în perioada sărbătorilor legale, la comemorări și alte evenimente festive, având ca rol punerea în valoare a unor aspecte semnificative proprii acestora;

4.36. sistem de iluminat ornamental pentru parcuri și zone similare – sistem de iluminat funcțional destinat în principal a sigurării circulației și securității pietonilor în parcuri, spații de agrement, piețe, târguri, care poate fi uneori combinat și cu componente decorative, de efect vizual;

4.37. sistem de iluminat pietonal – sistem de iluminat destinat exclusiv căilor de circulație pietonală;

- 4.38. sursă de lumină/lampă** – obiectul sau suprafața care emite radiații optice în mod uzual vizibile produse prin conversie de energie și care este caracterizată printr-un ansamblu de proprietăți energetice, fotometrice și/sau mecanice;
- 4.39. tablou electric de alimentare, distribuție, conectare/deconectare** – ansamblu fizic unitar ce poate conține, după caz, echipamentul de protecție, comandă, automatizare, măsură și control, protejate împotriva accesului accidental destinat sistemului de iluminat public;
- 4.40. temperatura de culoare corelată** T_c – temperatura radiatorului integral a cărui culoare, datorită încălzirii, percepță se asemănă cel mai mult, în condiții de observare precizate, cu cea percepță a unui stimул de culoare de aceeași strălucire;
- 4.41. uniformitate generală a iluminării $U_o(E)$** – raportul dintre iluminarea minimă și iluminarea medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;
- 4.42. uniformitate generală a luminanței $U_o(L)$** – raportul dintre luminanța minimă și luminanța medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;
- 4.43. uniformitatea longitudinală a luminanței $U_l(L)$** – raportul între luminanța minimă și luminanța maximă, ambele considerate în axul benzii de circulație al zonei de calcul și în direcția de desfășurare a traficului rutier;
- 4.44. utilizatori** – autoritățile administrației publice locale în calitate de reprezentanți ai comunității locale Consiliul Local Sigh;
- 4.45. zonă alăturată** – suprafața din vecinătatea imediată a căii de circulație aflată în câmpul vizual observatorului;
- 4.46. ANRE** - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- 4.47. CNRI** – Comitetul Național Roman de Iluminat;
- 4.48. CIE** - Comisia Internațională de Iluminat;
- 4.49. punct de delimitare în cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public**- punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public care se stabilește la punctul de racord al cablurilor electrice de plecare din tablourile și cutiile de distribuție;
- 4.50 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât și pentru distribuție energie electrică**- punctul de separare între sistemul de distribuție energie electrică și sistemul de iluminat public care se stabilește la clemele de racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public;
- 4.51 sistem de distribuție a energiei electrice** – totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprinde ansamblu de linii, inclusiv elemente de susținere și de protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kv inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică;
- 4.52 sistem de iluminat public** – ansamblu format din punctele de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuși de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public;
- 4.53 punctul de delimitare** - locul în care instalațiile consumatorului se racordează la instalațiile furnizorului și în care se delimitizează proprietatea;
- 4.54 randamentul optic al unui corp de iluminat** – raportul dintre fluxul luminos creat de un corp de iluminat și suma valorilor fluxurilor luminoase individuale ale lămpilor care se găsesc în interiorul corpului de iluminat;
- 4.55. randamentul luminos al unui corp de iluminat** – raportul dintre fluxul luminos emis de un corp de iluminat și fluxul luminos emis de către o lampă, când funcționează în afara corpului de iluminat în condiții specifice. Randamentul luminos coincide cu cel optic în cazul lămpilor cu incandescență;
- 4.56 factor de multiplicare al unui corp de iluminat** – raportul dintre intensitatea luminoasă a unui corp de iluminat și intensitatea luminoasă sferică medie a lămpii sale;

- 4.57 factor de utilizare a fluxului luminos al unui corp de iluminat** – raportul între fluxul luminos util și fluxul luminos emis de corpul de iluminat;
- 4.58 factor de conservare a iluminării** – raportul între iluminarea medie pe un punct util, după o perioadă oarecare de utilizare a unei instalații de iluminat și iluminarea medie obținută în aceleși condiții cu o instalație de iluminat nouă. Inversul factorului de conservare se numește factor de depreciere a iluminării;
- 4.59. unghiul de ecranare al unui corp de iluminat** – unghiul măsurat între axa verticală și prima linie de vedere începând de la care lămpile și suprafețele de luminanță ridicată nu sunt vizibile. Ecranarea este o tehnică pentru reducerea orbirii disimularea de vedere directă a lămpilor și a suprafețelor cu luminanță ridicată;
- 4.60 câmp vizual al observatorului** – zonă unghiulară spațială în care un obiect poate fi perceput când observatorul privește pe direcția de deplasare. Este delimitat de un unghi orizontal de $2 \times 90\text{grd}$ și vertical superior de $50-60\text{ grd}$, și respectiv vertical inferior de $60-70\text{grd}$;
- 4.61 clasa sistemului de iluminat** - definește sistemul de iluminat în funcție de caracteristicile de trafic rutier și de categoria căii de circulație;
- 4.62 lățimea arterei (l)** – distanța între marginile exterioare ale trotuarelor, măsurată perpendicular pe axul arterei;
- 4.63 înălțimea de montare (h) a sursei de iluminat** – distanța verticală între sursă și suprafața de iluminat; se alege funcție de limitarea efectului de orbire și de necesitatea unei distanțe uniforme a iluminării pe suprafața drumului public;
- 4.64 distanța între surse (D)** - distanța între două surse succesive care se alege funcție de înălțimea de montare și de tipul de distribuție a fluxului luminos al corpului de iluminat; raportul între D și h este cuprins între 3,2 și 5, valorile mici corespund corpului de iluminat cu distribuție concentrată;
- 4.65 depășire (d)** – distanța pe orizontală între marginea trotuarului și extremitățile brațului de fixare a corpului de iluminat. Nu trebuie să depășească $0,25\text{ h}$;
- 4.66 corecție automată a fluxului luminos** - sistem destinat reducerii consumului de energie electrică în rețelele de iluminat public;
- 4.67 sistem de monitorizare a consumului energie electrică**- sistem de monitorizare amplasate la punctele de schimb (tablouri, puncte de aprindere);
- 4.68 asociație de dezvoltare comunitară** – asociere intercomunitară, realizată în condițiile legii, între două sau mai multe unități administrativ teritoriale limitrofe, reprezentate prin autoritățile administrației publice locale, în scopul înființării, dezvoltării, gestionării și/sau exploatarii în comun a unor sisteme comunitare de utilități publice și al furnizării / prestării de servicii de utilități publice utilizatorilor pe raza teritorială a unităților administrativ-teritoriale asociate;
- 4.69 avizare prețuri și tarife** - activitatea de analiză și verificare a prețurilor și tarifelor, desfășurată de autoritățile de reglementare competente, cu respectarea procedurilor de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor, concretizată prin emiterea unui aviz de specialitate;
- 4.70 delegare de gestiune a unui serviciu** – procedura prin care o unitate administrativ – teritorială sau o asociație de dezvoltare comunitară atribuie ori încredințează unuia sau mai mulți operatori titulari de licență, în condițiile legii, gestiunea unui serviciu de utilități publice a cărui răspundere o are, precum și exploatarea sistemului de utilități publice aferent;
- 4.71 infrastructură tehnico-edilitară** – ansamblu sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice, aparține domeniului public ori privat al unității administrativ-teritorială și este supusă regimului juridic al proprietății publice ori private potrivit legii;
- 4.72 domeniul public** – totalitatea bunurilor mobile și imobile dobândite potrivit legii, aflate în proprietatea publică a Consiliului Local Sîg, care, potrivit legii ori prin natura lor, sunt de folosință sau interes public local, ori județean, declarate ca atare prin hotărâre a Consiliului Local Sîg sau Consiliul Județean Salaj, și care nu au fost declarate prin lege, bunuri de uz ori de interes public național;
- 4.73 domeniul privat** – totalitatea bunurilor mobile și imobile cele decât cele prevăzute la pct.4.72, intrate în proprietatea Consiliului Local Sîg, prin modalitățile prevăzute de lege;

4.74 monopol în domeniul serviciilor de utilități publice – situație de piață caracteristică unor servicii de utilități publice care, pe o arie teritorială delimitată, pot fi furnizate/prestate numai de un singur operator;

4.75 stabilirea prețurilor și tarife – procedura de analiză a calculării prețurilor și tarifelor, elaborată de autoritățile de reglementare competente, prin care se stabilesc structura și nivelurile prețurilor și tarifelor, după caz, pentru serviciile de utilități publice;

4.76 ajustarea prețurilor și tarifelor – procedură de analiză a nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, prin care se asigură corelarea nivelului prețurilor și tarifelor stabilite anterior cu evoluția generală prețurilor și tarifelor din economie;

4.77 modificarea prețurilor și tarifelor – procedură de analiză a structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, aplicabilă în situațiile când intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor;

Art.5. –(1) Sistemul de iluminat public, este parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a patrimoniului U.A.T.com.Sig, si este bun de interes și folosință publică, care aparține prin natura lui sau potrivit legii, domeniului public al comunei Sig, fiind supus regimului juridic al proprietății publice al acestuia și se evidențiază, inventariază în cadastrale imobiliar-edilitare, ale U.A.T. com.Sig

(2) În cazul în care sistemul de iluminat public, se încadrează în prevederile art. 3, alin.(4), autoritățile administrației publice locale au drept de folosință cu titlu gratuit, asupra infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice, pe toată durata existenței acestuia, pe baza unui contract încheiat între Consiliul Local Sig, și proprietarul sistemului de distribuție a energiei electrice. Prin acest contract se reglementează toate aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor tuturor părților implicate.

(3) Contractul prevăzut la alin.(2) se încheie în baza contractului – cadru emis prin ordin comun al președinților A.N.R.E. și A.N.R.S.C.

CAPITOLUL II

Organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public

Secțiunea I

Organizarea serviciilor de iluminat public

Art.6. (1) Serviciul de iluminat public din comuna Sig, este organizat la nivelul U.A.T., care dispune de un Sistem de iluminat public.

(2) Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public, se realizează în vederea satisfacerii unor cerințe/nevoi de utilitate publică, ale comunităților locale.

(3) Serviciul de iluminat public, se prevede pe toate căile de circulație publică din comuna, cu respectarea principiilor ce guvernează organizarea și funcționarea serviciilor de gospodărie comună.

Art. 7. Serviciul de iluminat public va îndeplini, concomitent, următoarele condiții de funcționare:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ, în condițiile contractuale;
- b) adaptabilitate la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) tarifarea pe bază de competiție a serviciului prestat;
- e) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- f) respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- g) respectarea standardelor minime privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu, care sunt identice cu cele ale CIE.

Art.8 Serviciul de iluminat public se organizează și se administrează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind administrația publică locală, descentralizarea administrativă și financiară, dezvoltarea regională, finanțele publice locale și cu respectarea principiilor:

- a) autonomiei locale ;

- b) descentralizării serviciilor publice ;
- c) subsidiarității și proporționalității;
- d) responsabilității și legalității ;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- g) protecției și conservării mediului natural și construit;
- h) aSigurării igienei și sănătății populației;
- i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților ad-tiv – teritoriale;
- j) participării și consultării cetătenilor;
- k) liberul acces la informațiile privind serviciile publice;

Art.9. Serviciul de iluminat public trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) universalitate;
- b) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ, în condițiile contractuale;
- c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung;
- d) adaptabilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale;
- e) transparență și protecția utilizatorilor.

Art.10. Organizarea, exploatarea și gestionarea serviciului de iluminat va aSigura :

- a) satisfacerea cerințelor calitative și quantitative ale utilizatorilor, corespunzător prevederilor contractuale;
- b) sănătatea populației și calitatea vieții;
- c) protecția economică, juridică și socială a utilizatorilor;
- d) funcționarea optimă, în condițiile de Siguranță a persoanelor și a serviciului, de rentabilitatea și eficiența economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele serviciilor;
- e) introducerea unor metode noi de management;
- f) protejarea domeniului public și privat al mediului, în conformitate cu reglementările specifice ;
- g) informarea și consultarea comunității locale beneficiare ale acestui serviciu;
- h) respectarea principiilor economiei de piață, aSigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea arililor de monopol;
- i) introducerea unor metode moderne de elaborare și implementare a strategiilor, politicilor, programelor și/sau proiectelor dinsfera serviciului de iluminat public.

Art. 11. (1) Serviciul de iluminat public va respecta și va îndeplini, la nivelul comunei, indicatorii de performanță aprobați prin hotărâri ale Consiliului Local Sig, pe baza indicatorilor de performanță din prezentul regulament cadru.

(2) Consiliul local poate aproba și alți indicatori de performanță în baza unor studii de oportunitate în care se va ține seama cu prioritățile comunităților locale, de starea tehnică și eficiența sistemelor de iluminat public existente, precum și de standardele minime privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

Art. 12. (1) Înființarea, organizarea, coordonarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public la nivelul , precum și înființarea, dezvoltarea și modernizarea sistemelor de iluminat public constituie dreptul exclusiv al Consiliului Local Sig

(2) Gestionea și administrarea serviciilor de iluminat public, precum și funcționarea, exploatarea și întreținerea sistemelor de iluminat public aferente, intră în atribuțiile și responsabilitatea exclusivă, a Consiliului Local Sig.

Art. 13. (1) Gestionea serviciilor de iluminat public se organizează la nivelul comunei după criteriul raportului cost/calitate optim pentru serviciul prestat comunității și va ține seama de mărimea, gradul de dezvoltare și de particularitățile economico-sociale ale localității, de starea dotărilor și echipamentelor

tehnice existente, precum și de posibilitățile locale de finanțare a exploatarii, întreținerii și dezvoltării acestora.

(2) Înființarea, dezvoltarea și modernizarea sistemelor de iluminat public se fac în baza unor studii de fezabilitate întocmite din inițiativa autorității administrației publice locale, care vor analiza necesitatea și oportunitatea înființării/dezvoltării acestora, va evalua indicatorii tehnico-economi, va identifica sursele de finanțare a investițiilor și va indica soluția optimă din punct de vedere tehnico-economic.

Art.14. (1) Alegerea formei de gestiune,a serviciilor de iluminat public se face prin H.C.L.Sig.

(2) Indiferent de forma de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de iluminat public se organizează și se desfășoară, în conformitate cu prevederile art. 7,art.8,art.9,art.10, pe baza unui Caiet de sarcini și a unui Regulament de serviciu, prin care se stabilesc nivelurile de iluminare sau luminanță, după caz, indicatorii de performanță ai serviciului, condițiile tehnice, raporturile operator-utilizator, precum și modul de tarifare, facturare și încasare a contravalorii serviciului prestat, cu respectarea prezentului regulament.

(3) Indiferent de forma de gestiune a serviciilor de iluminat public adoptată, autoritatea administrației publice locale va urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităților locale pe care îl reprezintă, în conformitate cu legislația internă și cu reglementările CIE.

Secțiunea a 2-a

Operatorii serviciilor de iluminat public

Art.15. Serviciul de iluminat public se gestionează și se exploatează prin intermediul unor prestatori licențiați, denumiți în continuare operatori.

Art. 16. (1) Operatori prestatori de servicii de iluminat public pot fi:

- a) compartimentul de specialitate organizat în cadrul aparatului propriu al consiliului local;
- b) serviciul public cu personalitate juridică și buget propriu, organizat în subordinea consiliului local;
- c) societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt;

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public beneficiază de același regim juridic,indiferent de forma de proprietate, de modul de organizare sau de forma de gestiune adoptată.

Art. 17. (1) Operatorii vor fi licențiați și autorizați în condițiile legii.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public pot desfășura activitati, și în alte localități, pe baze contractuale.

(3) Operatorii care au primit delegarea serviciului, au în condițiile legii dreptul de servitute legală,pentru toate instalațiile și echipamentele cu care se prestează serviciile de iluminat public.

Art. 18. (1) Operatorii serviciilor de iluminat public, trebuie să posede capacitatea tehnică și organizatorică, dotarea și experiența managerială, necesare prestării serviciului de iluminat public încredințat.

(2) Acțiunea de licențiere/autorizare, a operatorilor serviciilor de iluminat public, se face de către A.N.R.S.C..

(3) La licitațiile, pentru obținerea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public, pot participa numai persoane juridice autorizate și licențiate.

Art. 19. (1) Operatorul care prestează mai multe tipuri de servicii în una sau mai multe localități va ține evidențe distincte și va avea contabilitate separată pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare.

(2) Operatorii care participă la licitațiile organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public trebuie să facă dovada experienței și capacitații tehnice și operaționale în gestionarea unor sisteme similare, a bonității și capacitații financiare de a răspunde la cerințele specifice prevăzute în caietele de sarcini și să prezinte garanții de participare în conformitate cu documentele licitației aprobate de consiliile locale responsabile.

(3) Relațiile dintre operatorii serviciilor de iluminat public și autoritățile administrației publice locale în calitate de utilizatori, precum și relațiile cu alți agenți economici, indiferent de forma de proprietate sau de modul de organizare a acestora, sunt relații comerciale și se desfășoară numai pe baze contractuale.

Art.20 Operatorul serviciului de iluminat public beneficiază de aceleași drepturi și obligații în raport cu autoritățile administrației publice locale sau cu beneficiarii serviciului, indiferent de statutul juridic, forma de organizare, tipul de proprietate, natura capitalului, modalitatea de gestiune adoptată sau țara de origine din Uniunea Europeană.

Art.21 Operatorii din țările Uniunii Europene care dețin licențe în țările de origine, recunoscute de A.N.R.S.C., au aceleași drepturi și obligații ca operatorii autohtoni, pe toată durata de valabilitate a licențelor.

Art.22 Operatorii licențiați să presteze serviciul de iluminat public pot participa la procedurile de delegare a gestiunii și pot presta serviciul în orice localitate, în mod direct sau prin intermediul unei filiale, pe baze contractuale, în virtutea principiului liberei concurențe pe piața serviciilor comunitare.

Art.23 (1) Drepturile și obligațiile operatorilor prestatori ai serviciului de iluminat public se prevăd în prezentul regulament și în :

- a) hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe ;
  - b) contractul de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate.
- (2) Operatorii care au primit gestiunea serviciului de iluminat public exercitată cu titlu gratuit drepturile de uz și de servitute asupra terenurilor și bunurilor proprietate publică sau privată, aparținând, după caz, statului, unității administrativ-teritoriale, unor persoane fizice ori juridice, după cum urmează:
- a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor de infrastructură pentru prestarea serviciului de iluminat public;
  - b) dreptul de acces la utilitățile publice și la Sistemul Energetic Național.
- (3) În scopul prestării serviciului de iluminat public, operatorii pot produce sau cumpăra, în condițiile legii, energia electrică necesară.

Secțiunea a 3-a

Gestiunea serviciului de iluminat public

Art.24 (1) Gestiunea serviciului de iluminat public, reprezintă modalitatea de organizare, funcționare și administrare a serviciului, în scopul furnizării / prestării acestora, în condițiile stabilite de autoritatea publică locală.

(2) Gestiunea serviciului de iluminat se realizează prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
  - b) gestiune delegată.
- (3) Alegerea formei de gestiune se face prin hotărâre a Consiliului Local Sîg.
- Art.25** (1) Raporturile juridice dintre autoritatea administrației publice locale sau associația de dezvoltare comunitară, după caz, și operatorii serviciilor de iluminat public sunt reglementate prin :
- a) hotărâre de dare în administrare – în cazul gestiunii directe;
  - b) hotărâre și contracte prin care se deleagă gestiunea serviciilor- în cazul gestiunii delegate.
- (2) Raporturile juridice dintre operatorii serviciului de iluminat public și utilizatorii acestuia sunt raporturi contractuale desfășurate în baza contractului – cadru de furnizare a serviciului, elaborat de autoritatea de reglementare în domeniu.

Art.26 (1) Bunurile proprietate publică sau privată, a Consiliului Local Sîg, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public, pot fi :

- a) date în administrare și exploatare operatorilor care exercită gestiunea directă a serviciilor de utilități publice;
- b) concesionate, în condițiile legii, operatorilor organizați ca societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, care exercită gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice.

Art. 27 Bunurile proprietate publică ,din componența sistemului de iluminat public, sunt supuse inventarierii anuale, și se evidențiază distinct, extracontabil, în patrimoniul operatorilor, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului sau de organizarea, forma de proprietate, natura capitalului ori țara de origine a op.ec.

Bunurile proprietate publică ale Consiliului Local Sîg, aferente sistemelor de utilități publice, nu pot fi aduse ca aport la capitalul social al societăților comerciale, înființate de autoritatea administrației publice locale, sau ca participare, la constituirea unor societăți comerciale cu capital mixt, și nu pot constitui garanții pentru credite bancare, contractate de autoritatea administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile.

Bunurile proprietate publică ale Consiliului Local Sîg, utilizate pentru furnizarea/prestarea Serviciului de iluminat public, pot fi date în administrare sau pot fi concesionate, operatorilor în conformitate cu prevederile legale.

Bunurile proprietate ale Consiliului Local Sîg, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public, pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

Secțiunea a 4-a

Gestiunea directă

Art.28 Gestiunea directă, este modalitatea de gestiune în care Consiliul Local Sîg își asumă, în calitate de operator, toate sarcinile și responsabilitățile ce le revin, potrivit legii, cu privire la furnizarea, sau la prestarea serviciului de iluminat public, și la dministrarea și exploatarea sistemului de iluminat public.

Gestiunea directă, se realizează prin intermediul operatorilor care pot fi:

- a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al Consiliului Local Sîg, ori Consiliului Județean Salaj;
- b) servicii publice sau direcții de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al Consiliului Local Sîg, ori Consiliului Județean Salaj, având autonomie financiară și funcțională;
- c) servicii publice sau direcții de specialitate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea Consiliului Local Sîg, ori Consiliului Județean Salaj, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.

Operatorii prestează serviciul de iluminat public în baza hotărârii de dare în administrare a serviciului, adoptată de Consiliul Local Sîg, a infrastructurii tehnico-edilitare aferente și în baza licenței elibere - rarte de A.N.R.S.C.

Secțiunea a5-a

Gestiunea delegată

Art.29 În cazul gestiunii delegate, Consiliul Local Sîg transferă, în baza unui contract, prin care se deleagă gestiunea, denumit în continuare „contract de delegare a gestiunii”, unuia sau mai multor operatori cu statut de societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la prestarea serviciului, precum și exploatarea și administrarea sistemului de iluminat public.

Contractul de delegare a gestiunii poate fi:

- a) contract de concesiune;
- b) contract de parteneriat public-privat.

Contractul de delegare a gestiunii, va fi însoțit obligatoriu, de următoarele anexe:

- a) Caiet de sarcini privind furnizarea/ prestarea serviciului;
- b) Regulamentul serviciului;
- c) Inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a Consiliului Local Sîg;
- d) Procesul verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit.c)

Contractul de delegare a gestiunii, indiferent de tipul contractului, va cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la :

- a) denumirea părților contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) durata contractului;
- d) drepturile și obligațiile părților contractante;

- e) programul lucrărilor de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacitate, obiective noi și al lucrărilor de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât fizic, cât și valoric;
- f) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;
- g) indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și regulamentul serviciului, și modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții;
- h) tarifele practicate și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;
- i) modul de tarifare și încasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate;
- j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;
- k) răspundere contractuală;
- l) forță majoră;
- m) condiții de redefinire a clauzelor contractuale;
- n) condiții de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea, din orice cauză, a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investiției realizate;
- o) menținerea echilibrului contractual;
- p) condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;
- q) administrarea patrimoniului public și privat preluat;
- r) structura forței de muncă și protecția socială a acesteia;
- s) alte clauze convenite de părți, după caz.

Art.30 Delegarea gestiunii se face, în conformitate cu legislația specifică fiecărui tip de contract.

Existența garanțiilor profesionale și financiare ale operatorilor, precum și indicatorii de performanță și nivelul tarifelor aplicate privind furnizarea / prestarea serviciului în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare constituie criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii. Operatorii nou înființați, vor fi admisi într-o procedură de atribuire, a unei delegări a gestiunii, în aceeași condiții ca și societățile deja existente.

Art.31 În cazul gestiunii delegate, Consiliul Local Sîg, păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor, și strategiilor de dezvoltare a serviciului de iluminat public, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemului de iluminat public, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează serviciul de iluminat public.

În vederea încheierii contractului de delegare a gestiunii, Consiliul Local Sîg, vor așagra și vor aproba, în termen de maxim 6 luni, de la luarea deciziei de delegare a gestiunii serviciului, sau de la primirea unei propunerii formulate de un investitor interesat, un Studiu de oportunitate, pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii, precum și Documentația de delegare a gestiunii.

Durata unui contract de delegare a gestiunii, nu poate fi mai mare decât durata de amortizare a investițiilor, fără a depăși 49 ani. Această durată nu poate fi prelungită decât în următoarele cazuri:

- a) pentru motive de interes general, caz în care durata contractului nu poate fi prelungită cu mai mult de 2 ani ;
- b) în cazul în care operatorul, la cererea Consiliului Local Sig, și pentru buna executare a serviciului, sau pentru extinderea sistemului de utilități publice, a realizat investiții care nu pot fi amortizate în termenul rămas, până la expirarea contratului inițial, decât printr-o creștere excesivă a tarifelor și taxelor.

Prelungirea va fi decisă, în condițiile alin(3), de către Consiliul Local Sîg.

CAPITOLUL III
Drepturi și obligații
Secțiunea I
Drepturile și obligațiile Consiliului Local Sîg

Art. 32. (1) Activitățile de reglementare, licențiere și/sau autorizare a operatorilor, îndrumare metodologică, monitorizare și control al modului de respectare și aplicare a legislației specifice domeniului sunt în competența A.N.R.S.C, care va analiza indicatorii de performanță în acest domeniu.

(2) A.N.R.S.C are, în principal, sarcina de a monitoriza și de a controla activitatea operatorilor cu privire la: respectarea regulamentului-proprietate al serviciului de iluminat public, a regulamentului-cadru de delegare a gestiunii, la respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului, la respectarea legii concurenței și la exploatarea eficientă a patrimoniului public

Art. 33. Strategiile autorității administrației publice locale vor urmări cu prioritate realizarea următoarelor obiective:

- a) orientarea serviciilor publice către membrii comunității;
- b) asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- c) respectarea prevederilor normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de CIE;
- d) orientarea serviciilor de iluminat public în mod nediscriminatoriu către toți beneficiarii comunității locale;
- e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor aparate de iluminat performante și, după caz, a unor echipamente specializate;
- f) promovarea investițiilor în scopul modernizării sistemelor de iluminat public existente și al extinderii rețelelor de iluminat public în funcțiune;
- g) asigurarea la nivelul localităților a unui iluminat stradal și pietonal adekvat necesităților de confort și securitate individuală și colectivă, prevăzute de normele în vigoare;
- h) asigurarea unui iluminat arhitectural adekvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală, și marcarea prin sisteme de iluminat ornamental festiv a evenimentelor naționale și a sărbătorilor legale și/sau religioase;
- i) finanțarea serviciilor de iluminat public în mod avantajos pentru utilizatori și atractiv pentru investitori;
- j) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță ai activității operatorilor și participarea cetățenilor și asociațiilor reprezentative la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegată;
- m) crearea organismelor de monitorizare a calității serviciilor prestate și instituirea de mecanisme de corecție adekvate;
- n) promovarea metodelor moderne de management;
- o) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului ce lucrează în domeniu.

Art. 34. În exercitarea atribuțiilor ce le revin în domeniul administrării și coordonării serviciilor de iluminat public autoritatea administrației publice locale adoptă hotărâri sau emite dispoziții, după caz, privitoare la:

- a) aprobarea programelor de reabilitare, extindere și modernizare a dotărilor existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme de iluminat public, în condițiile legii;
- b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de amenajare a teritoriului, de urbanism și mediu;
- c) aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea, extinderea și modernizarea dotărilor publice aferente serviciilor de iluminat public;
- d) delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum și încredințarea spre administrare și exploatare și întreținere a bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al localității, afectate serviciului;
- e) contractarea sau garantarea în condițiile legii a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții din infrastructura localităților, aferentă serviciilor de iluminat public și modernizări;

- f) elaborarea și aprobarea normelor locale și a reglementelor de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public pe baza normelor-cadru;
- g) aprobarea taxelor locale și a tarifelor pentru serviciile de iluminat public, cu respectarea reglementărilor în vigoare, cu excepția tarifelor pentru energia electrică, stabilite de ANRE.

Art. 35. În raport cu comunitățile locale pe care le reprezintă, autoritatea administrației publice locale are următoarele responsabilități:

- a) să aducă la cunoștință publică, în condițiile legii, hotărârile și dispozițiile având ca obiect serviciile de iluminat public;
- b) să elaboreze și să aprobe indicatorii de performanță ai serviciilor de iluminat public numai după dezbaterea publică în prealabil a acestora;
- c) să consulte locitorii cu privire la stabilirea strategiei de dezvoltare a serviciilor de iluminat public și a infrastructurii aferente;
- d) să informeze periodic locitorii cu privire la starea serviciilor de iluminat public, la măsurile adoptate sau preconizate pentru asigurarea acestora, inclusiv cu privire la necesitatea instituirii unor taxe locale pentru finanțarea serviciului respectiv;
- e) să rezolve sesizările cu privire la deficiențele apărute în prestarea serviciilor de iluminat public;

Art. 36. Autoritatea administrației publice locale are față de operatorii serviciilor de iluminat public următoarele obligații:

- a) să aplice un tratament egal tuturor operatorilor;
- b) să asigure și să respecte independența managerială a operatorului față de orice ingerințe ale autorităților și instituțiilor publice;
- c) să asigure menținerea echilibrului contractual stabilit prin contractul de delegare a gestiunii;
- d) să asigure prin normele locale adoptate un mediu de afaceri transparent;
- e) să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile publice, cu precădere la acele informații care asigură pregătirea ofertelor și participarea la licitații;
- f) să stabilească condițiile de asociere sau de formare de societăți mixte, numai pe bază de licitație organizată în conformitate cu procedurile legale de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public;
- g) să respecte și să îndeplinească față de operatorii serviciilor de iluminat public obligațiile proprie prevăzute în contractele de delegare a gestiunii acestor servicii;
- h) să achite contravaloarea prestațiilor efectuate de operator, conform clauzelor contractuale;
- i) să păstreze confidențialitatea informațiilor, altele decât cele publice, cu privire la activitatea operatorilor de servicii de iluminat public;
- j) să aplice clauzele sancționatorii, în cazul în care operatorul nu respectă prevederile hotărârii de dare în administrare sau ale contractului de delegare a gestiunii, după caz, inclusiv prevederile din reglementul serviciului și din caietul de sarcini anexat la acesta;
- k) să verifice respectarea clauzelor de administrare, întreținere și predare a bunurilor publice sau private afectate serviciului

Art. 37 Autoritatea administrației publice locale, în relația cu operatorii are următoarele drepturi:

- (1) să stabilească cerințele și criteriile de participare și selecție a operatorilor la procedurile publice organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii;
- (2) să solicite informații cu privire la nivelul și calitatea serviciului furnizat/prestat și cu privire la modul de întreținere, exploatare și administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a Consiliului Local Sîg, încredințate pentru realizarea serviciului ;
- (3) să invite operatorul pentru audieri, în vederea concilierii diferențelor apărute în relația cu utilizatorii serviciului;
- (4) să aprobe stabilirea prețurilor și tarifelor, respectiv ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor propuse de operatori pentru serviciile care funcționează în condiții de monopol, aprobarea prețurilor și tarifelor, după caz, se face pe baza avizului de specialitate emis de autoritatea de reglementare competentă;

- (5) să monitorizeze și să exerce controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public și să ia măsurile necesare în cazul în care operatorul nu aSigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;
- (6) să sancționeze operatorul în cazul în care acesta nu operează la nivelul indicatorilor de performanță și eficiență la care s-a obligat și nu aSigură continuitatea serviciilor;
- (7) să refuze, în condiții justificate, aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor propuse de operator, iar pentru serviciile care funcționează în condițiile de monopol, să solicite avizul autorității de reglementare competente;
- (8) Autoritatea administrației publice locale are dreptul să rezilieze unilateral contractele de delegare a gestiunii serviciilor și să organizeze o nouă procedură pentru delegarea gestiunii acestora, dacă constată și dovedesc nerespectarea repetată de către operatori a obligațiilor contractuale și dacă operatorii nu adoptă programe de măsuri care să respecte condițiile contractuale și să asigure atingerea, într-un interval de timp prestabilit, a parametrilor de calitate asumați.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile operatorilor

Art. 38. (1) Operatorii care prestează servicii de iluminat public au dreptul să sistene serviciile de iluminat public utilizatorilor care nu și-au achitat contravaloarea serviciilor prestate, inclusiv majorările și/sau penalitățile de întârziere, după expirarea termenului de 30 de zile calendaristice prevăzut la art.43 lit. c) din prezentul regulament.

(2) Debranșarea utilizatorilor de la rețeaua de joasă tensiune se va face doar după notificarea prealabilă a utilizatorilor restanțieri, fără plata unei penalități, și se pune în aplicare după 5 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

(3) Reluarea prestării serviciilor de iluminat public se va face în termen de maxim o zi lucrătoare de la efectuarea plății. Cheltuielile aferente suspendării și, respectiv, reluării prestării serviciului vor fi suportate de utilizator.

(4) Operatorii sunt în drept să suspende sau să limiteze furnizarea/prestarea serviciilor către utilizatori, fără plata vreunei penalități, cu un preaviz de 5 zile, în următoarele cazuri :

- a) depășirea termenului legal pentru achitarea facturilor
- b) neachitarea notelor de plată pentru recuperarea daunelor, stabilite printr-o hotărâre judecătorească, definitivă, provocate de distrugerea, deteriorarea unor construcții ori instalații aferente infrastructurii edilitar-urban a comunului, aflate în administrarea lor;
- c) utilizarea neautorizată, fără aviz de racordare, acord de furnizare sau contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilitate publică;
- d) împiedecarea delegatului împuternicit al operatorului de a controla instalațiile de utilizare, de a monta, verifica, înlocui sau citi aparatele de măsurare-înregistrare sau de a remedia defecțiunile la instalațiile administrative de furnizor, când acestea se află pe proprietatea utilizatorului;
- (e) branșarea ori racordarea fără acordul operatorului la rețelele publice sau la instalațiile altui utilizator ori schimbarea, fără acordul operatorului, în cadrul unor lucrări de reparații capitale, reconstituiri, modificări, modernizări sau extinderi, a caracteristicilor tehnice și / sau a parametrilor instalațiilor de utilizare.

Art. 39. (1) Operatorii serviciilor de iluminat public au față de utilizatori următoarele obligații:

- a) să gestioneze serviciile de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică;
- b) să promoveze dezvoltarea, modernizarea, exploatarea întreținerea eficientă a infrastructurii aferente serviciilor de iluminat public;
- c) să respecte angajamentele luate prin contractele de prestare a serviciilor de iluminat public;
- d) să presteze serviciul de iluminat public pentru toți utilizatorii cu care a încheiat contracte de prestare și utilizare a serviciului respectiv;
- e) să servească toate obiectivele utilizatorului pentru care au fost autorizați, în condițiile prevederilor regulamentului de organizare și funcționare al serviciilor de iluminat public;

- f) să respecte și să efectueze serviciile conform regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public, la indicatorii de performanță stabiliți de autoritatea administrației publice locale;
  - g) să furnizeze autorităților administrației publice locale, A.N.R.S.C și CNRI informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciilor de iluminat public, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
  - h) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare.
- i) de a reface locul unde a intervenit pentru reparații sau execuția unei lucrări noi, la un nivel calitativ corespunzător, în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la terminarea lucrării.
- (2) Operatorii serviciilor de iluminat public răspund de îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor prevăzute la alin. (1).
- (3) Penalitățile pentru nerespectarea de către operatori a indicatorilor de performanță angajați se prevăd în contractele de delegare a gestiunii sau în regulamentul de organizare și funcționare.

Art.40 (1) Intervențiile pentru efectuarea lucrărilor de retehnologizare, întreținere și reparații la construcțiile sau instalațiile aferente sistemului de iluminat public, stabilite prin programele anuale convenite cu autoritatea administrației publice locale, care impun întreruperea furnizării/prestării serviciilor, se aduc la cunoștință utilizatorilor cu cel puțin 10 zile înainte de data programată.

(2) Pentru prevenirea sau remedierea unor avarii, operatorii sistemului de iluminat public sunt în drept să întrerupă prestarea serviciilor, fără plata vreunei penalități și fără preaviz, dar nu mai mult de 24 ore;

(3) În cazul în care intervențiile operatorilor, necesare pentru prevenirea producerii unor avarii sau pentru remedierea unor avarii, depășesc 24 de ore, acestea se efectuează în maxim 36 ore și se aduc la cunoștință autorității administrației publice locale, utilizatorilor, deținătorilor de terenuri sau proprietarilor bunurilor afectate; pe perioada intervențiilor respective, operatorii sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciului, cu plata penalităților prevăzute în contracte;

(4) Ocuparea temporară a unor terenuri pentru lucrări de intervenție, înființare, extindere, retehnologizare, reparații și revizii planificate la sistemul de iluminat public care se execută într-o perioadă mai mare de 36 ore se va face pe baza acordului prealabil al deținătorului de terenuri și cu plata despăgubirilor cuvenite, stabilite potrivit reglementărilor legale în vigoare. Dacă cu ocazia executării lucrărilor se produc pagube proprietarilor din vecinătatea sistemului de iluminat public, operatorii au obligația să plătească despăgubiri acestora, în condițiile legii.

(5) Operatorii serviciilor de iluminat public nu răspund față de utilizatori pentru întreruperea furnizării/prestării serviciilor sau pentru calitatea acestora în cazuri de forță majoră. Forță majoră se stabilește prin contract cadru.

Secțiunea a 3-a

Drepturile și obligațiile utilizatorilor

Art. 41. Dreptul de acces și utilizare a serviciilor de iluminat public este garantat tuturor membrilor comunității locale, persoane fizice și juridice, în mod nediscriminatoriu.

Art. 42. (1) Locuitorii și persoanele juridice, vor avea acces la informațiile publice privind serviciile de iluminat public, și la cunoașterea deciziilor cu privire la serviciile de iluminat public, luate de autoritățile administrației publice.

(2) Operatorul împreună cu autoritățile administrației publice locale vor informa periodic comunitatea locală:

- a) stării sistemului de iluminat public;
- b) planurilor anuale și de perspectivă privind dezvoltarea sistemului de iluminat public;
- c) planurilor de reabilitare a sistemului de iluminat public;
- d) stadiului de realizare a planurilor de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de iluminat public;
- e) tarifelor aprobatelor pentru prestarea serviciilor și evoluția în timp a acestuia;

- f) modului de rezolvare a cererilor venite din partea comunității privind reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public;
- g) eficienței măsurilor luate, reflectată în: scăderea numărului de accidente rutiere, creșterea securității individuale și colective și altele asemenea.

Art. 43. Utilizatorii au următoarele obligații:

- a) să respecte clauzele contractului de prestare a serviciilor de iluminat public, inclusiv prevederile regulamentului serviciului de iluminat public;
  - b) să achite obligațiile de plată stabilite sub formă de taxe locale, în conformitate cu prevederile contractuale. Factura pentru prestarea serviciului de iluminat public se emite cel târziu până la data de 15 a lunii următoare celei în care a fost efectuată prestația. Utilizatorii serviciului de iluminat public sunt obligați să achite sumele reprezentând contravaloarea facturilor emise de operatori pentru serviciile prestate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii acestora; data emiterii se înscrie pe factură. Termenul de scadență privind plata facturii se ia în calcul începând cu data primirii facturii;
  - c) neachitarea facturii de către utilizatori în termen de 30 de zile calendaristice de la data scadenței atrage penalități de întârziere după cum urmează:
- 1) penalitățile se datorează începând cu prima zi după data scadenței;
  - 2) penalitățile sunt egale cu nivelul dobânzilor datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare;
  - 3) valoarea totală a penalităților nu va depăși valoarea facturii și se constituie în venit al operatorului;
  - d) dacă sumele datorate, inclusiv penalitățile, nu au fost achitate după 45 de zile de la data primirii facturii, operatorul poate întrerupe furnizarea/prestarea serviciului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare și are dreptul să solicite recuperarea debitelor în instanță;
  - e) reluarea furnizării/prestării serviciului se face în termen de maximul 3 zile de la data efectuării plății; cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării serviciului, se suportă de utilizator.

CAPITOLUL IV

Desfășurarea serviciilor de iluminat public

Secțiunea I

Condiții tehnice

- Art. 44.** (1) Iluminatul public stradal se realizează pentru iluminatul căilor de circulație publică, străzi, trotuare, piețe, intersecții, parcare, treceți pietonale, poduri, pasaje, pasaje subterane.
- (2) Iluminatul public se realizează prin selectarea celor mai adecvate tehnologii cu respectarea normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de Comisia Internațională de Iluminat, la care România este afiliată, respectiv de CNRI.

(3) Alegerea surselor de lumină se face în funcție de eficacitatea luminoasă și durata de funcționare a acestora astfel încât costurile de exploatare să fie minime.

Art. 45. (1) În zonele urbane, iluminatul public se realizează pe stâlpi, sau suspendat în axa drumului sau amplasate pe clădiri cu acordul proprietarilor, dacă condițiile tehnice nu permit.

(2) În cartierele de locuințe și în parcuri, iluminatul public va fi realizat cu aparate de iluminat cu distribuție directă, semidirectă sau directă-indirectă, după caz.

(3) În cazul utilizării montajului subteran, pentru rețeaua de alimentare cu energie electrică, aparatelor de iluminat montate pe stâlpi, vor fi racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică, astfel încât:

- a) prin manșon de derivărie, montat la baza fiecărui stâlp;
- b) prin cleme de intrare-iesire în nișă stâlpului sau cutie de intrare-iesire, montată la baza fiecărui stâlp, prevăzându-se și așigurare locală a derivării.

Art. 46. (1) Sistemul de iluminat public al căilor de circulație va fi realizat, exploatat și întreținut, astfel încât să existe posibilitatea reglării nivelurilor, în trepte sau continuu, în funcție de variația intensității traficului rutier și iluminării sau luminanței, după caz, cu păstrarea uniformității acestora.

(2) Prin excepție de la alineatul (1), se admite scăderea uniformității normate prin trecerea de la o categorie de trafic la cea imediat inferioară.

(3) În cazul reglajului în trepte, nivelul de iluminare sau luminanță, după caz, trebuie să poată fi redus sau ridicat la toți stâlpii simultan și în aceeași măsură prin conectare și deconectare comandată în trepte.

Art. 47. Aparatele de iluminat folosite la realizarea iluminatului, vor fi alese ținându-se cont de caracteristicile tehnice, care trebuie să fie conforme cu:

- a) destinația iluminatului, care este general, local, exterior, arhitectural, estetic;
- b) condițiile de mediu – normal, cu praf, cu umiditate, cu pericol de explozie;
- c) condițiile de montaj pe stâlpi, suspendat, cu racordare la rețea;
- d) protecția împotriva electrocutării;
- e) condițiile de exploatare – vibrații, socuri mecanice, medii agresive;
- f) randamentul aparatelor de iluminat;
- g) caracteristicile luminotehnice ale aparatului de iluminat;
- h) cerințele estetice și arhitecturale;
- i) dotarea cu accesorii pentru ameliorarea factorului de putere;
- j) posibilitățile de exploatare și întreținere.

Art. 48. (1) Iluminatul public se realizează prin montarea aparatelor de iluminat pe stâlpi corespunzători din punct de vedere tehnic.

(2) În zonele cu arhitectură specială iluminatul se va realiza conform condițiilor existente și cerințelor utilizatorului.

Art. 49. Modul de prindere a aparatelor de iluminat pe stâlpi se realizează ținând cont de:

- a) tipul aparatului de iluminat;
- b) importanța căii de circulație pe care se montează;
- c) tipul stâlpului;
- d) cerințele de ordin estetic impuse

Art. 50. Realizarea iluminatului public în zonele de interes deosebit, cu cerințe estetice și arhitecturale, se va face prin proiectarea și realizarea de soluții specifice, unice, adaptate cazurilor în speță, conform înțelegerilor dintre utilizator și operator.

Art. 51. (1) Programul de funcționare al iluminatului public va ține cont de:

- a) longitudinea localității;
- b) luna calendaristică;
- c) ora oficială de vară;
- d) nivelul de luminanță sau iluminare;

(2) Programul de funcționare va fi asigurat prin comanda automată de conectare/deconectare a iluminatului public.

Art. 52. (1) Operatorul va ține la zi documentația tehnică completă a sistemului de iluminat public, care va cuprinde planurile rețelei conform proiectului de realizare a acesteia și cu fiecare modificare, astfel încât să poată fi cunoscut în orice moment istoricul sistemului și situația existentă în teren.

(2) Operatorul va completa la zi câte un registru pentru:

- a) lucrări operative de reparații și intervenții accidentale;
- b) revizii tehnice, reparații curente și capitale.

(3) În fiecare registru, după caz, se vor consemna data și ora anunțării defecțiunii, data programată și ora începerii execuției, data și ora finalizării, tipul intervenției, tipul și cantitățile de materialele utilizate, utilajele, forța de muncă cu nominalizarea echipei de lucru, costul lucrărilor pe structură de deviz sau conform tarifelor unitare stabilite contractual, conform prevederilor legale.

(4) La solicitarea oricărui utilizator, operatorul intervine operativ la asigurarea continuității funcționării sistemului de iluminat public.

Art. 53. (1) Echipamentele și apatura folosite pentru realizarea sistemelor de iluminat public vor avea agrement tehnic, produse de agenții economici specializați și vor conduce la utilizarea rațională și economisirea energiei electrice.

(2) Distanța dintre sursele luminoase va fi stabilită în funcție de înălțimea de montare a acestora, așigurând uniformitatea iluminatului în limite normale.

(3) Operatorul serviciilor de iluminat public va lua măsuri pentru îmbunătățirea factorului de putere pentru sistemele de iluminat public care necesită această operațiune.

Art. 54. (1) Linia electrică pentru alimentarea aparatelor de iluminat se racordează dintr-un tablou de distribuție care poate fi:

a) tabloul de distribuție din postul de transformare medie/joasă tensiune;

b) cutia de distribuție supraterană sau subterană;

c) cutia de trecere de la linia electrică subterană la linia electrică supraterană;

(2) Rețelele electrice realizate prin montaj aerian se execută din conducte electrice izolate torsadate.

(3) Pe căi de circulație cu trafic redus și foarte redus, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică monofazată sau trifazată care poate fi pozată împreună cu rețeaua electrică de alimentare a consumatorilor casnici.

(4) Pe căi de circulație cu trafic intens sau mediu, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică trifazată, așigurându-se posibilitatea reducerii parțiale a iluminatului public, menținând uniformitatea luminanței sau iluminării.

(5) Pe aleile dintre blocurile cartierelor de locuințe se vor putea monta, pe stâlpi, aparate de iluminat de tip lampadar.

(6) În parcuri alimentarea cu energie electrică se va realiza numai prin montaj subteran.

Art. 55. (1) În localitățile urbane cu mai multe puncte de alimentare a rețelei sistemului de iluminat public, operatorul va realiza scheme prin care să se realizeze comanda sistemului de iluminat dintr-un singur loc – scheme în cascădă, urmărind obținerea unui grad ridicat de fiabilitate a sistemului.

Art. 56. (1) În sistemele de iluminat public, protecția contra electrocutărilor se va realiza prin legarea la nulul de protecție, conform standardelor în vigoare. Pot fi luate în considerare și standardele naționale.

(2) Conductorul de nul al rețelei de alimentare a sistemului de iluminat public se va lega obligatoriu la pământ.

(3) Instalația de legare la pământ care deservește rețeaua de legare la nul va fi dimensionată astfel ca valoarea rezistenței de dispersie față de pământ, măsurată în orice punct al rețelei de nul să fie de maxim 4 ohmi.

(4) Carcasele metalice ale aparatelor de iluminat vor fi legate la instalația de protecție prin legare la nul.

(5) Legarea la nul a aparatelor de iluminat se va realiza aplicând una din variantele:

a) direct, printr-un conductor electric de nul de protecție special destinat acestui scop și care va însoții conductele electrice de alimentare;

b) legarea la instalația de legare la pământ la care este conectat nulul rețelei.

(6) Ramificațiile de la rețeaua de alimentare cu energie electrică la aparatul de iluminat se va realiza din conductoare corespunzătoare ca tip de material și secțiune.

Art. 57. (1) Modalitatea de fixare a aparatelor de iluminat pe stâlpi va fi aleasă în funcție de tipul aparatului de iluminat, de importanța căii de circulație pe care se montează, de tipul stâlpului și de cerințele de ordin funcțional și estetic impuse.

(2) Aparatele de iluminat montate în locuri unde este permis accesul tuturor persoanelor, trebuie să prezinte un grad de protecție de minim IK 08.

(3) Întreținerea sistemelor de iluminat trebuie să se facă în permanență, prin curățarea periodică a aparatelor de iluminat conform factorului de menținere luat în calcul la proiectare.

(4) Realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanței sau iluminării, după caz, pe suprafața căilor de circulație se va așagra prin alegerea corectă a înălțimii de montare în funcție de varianța de amplasare a aparatelor de iluminat conform SR 13433 / 1999.

Art. 58 În vederea optimizării sistemului de iluminat public se va implementa un sistem de corecție automată a fluxului luminos, sistem destinat reducerii consumului de energie electrică în rețelele de

iluminat public cât și un sistem de monitorizare a consumului energie electrică- sistem de monitorizare amplasate la punctele de schimb (tablouri, puncte de aprindere);

Sectiunea a 2-a

A Sigurarea parametrilor luminotehnici cantitativi și calitativi

Art. 59. (1) Sistemul de iluminat public va aSigura caracteristicile luminotehnice normate necesare aSigurării Siguranței circulației pentru căile de circulație, în funcție de intensitatea traficului și reflectanța suprafeței căii de circulație și a zonei adiacente.

(2) Toate sistemele de iluminat destinate circulației auto se vor dimensiona conform legislației internaționale și naționale în funcție de nivelul de luminanță, cu excepția zonelor de intersecții mari, sensuri giratorii, care se vor dimensiona în funcție de iluminare.

(3) Parametrii luminotehnici ai sistemului de iluminat public vor fi verificate de operator, atât la punerea în funcțiune cât și periodic, pe parcursul exploatarii.

(4) Menținerea în timp a nivelului de iluminare sau luminanță, după caz, realizat de sistemul de iluminat public se aSigură prin programul de întreținere, realizându-se înlocuirea lămpilor uzate, curățirea lămpilor și a aparatelor de iluminat.

(5) Parametrii cantitativi sunt: nivelul de luminanță, pentru căile de circulație auto și nivelul de iluminare pentru intersecții, piețe, sensuri giratorii, zone pietonale, zone pentru cicliști.

(6) Parametrii calitativi sunt: uniformitățile pe zona de calcul, indicele TI pentru evitarea orbirii fiziologice în cîmpul vizual central și periferic.

Art. 60. (1) Iluminatul piețelor și intersecțiilor se realizează astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat față de calea de circulație cu nivelul cel mai ridicat, incidentă în intersecție, conform SR 13433.

(2) Iluminatul trecerilor la nivel cu calea de rulare a tramvaielor se realizează astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat față de strada cu nivelul cel mai ridicat, conform SR 13433.

(3) Iluminatul intersecțiilor se va realiza prin amplasarea aparatelor de iluminat cât mai aproape de unghiurile intersecțiilor.

(4) Iluminatul intersecțiilor dintre străzile principale și cele secundare se va realiza prin amplasarea aparatelor de iluminat pe căile de circulație principale în fața căilor de circulație secundare cu care se intersecțează, acest mod de amplasare a aparatelor de iluminat constituind un punct de semnalizare pentru circulația rutieră.

(5) Iluminatul trotuarelor se poate realiza cu un nivel de iluminare mai redus decât nivelul părții carosabile a căii de circulație respective potrivit factorului „raport de zona alăturată” rezultat din proiectare, conform SR 13433.

(6) Iluminatul spațiilor special amenajate pentru parcare se va realiza cu surse de lumină care aSigură un nivel de iluminare egal cu cel realizat pe zona de acces la parcare.

(7) Iluminatul podurilor și pasajelor se va realiza cu surse de lumină care trebuie să aSigure o luminanță egală cu cea realizată pe restul traseului, iar aparattele de iluminat vor avea clasa de protecție IP 65 pentru mărire timpului de bună funcționare.

(8) Pentru poduri se va aSigura marcarea luminoasă a capetelor podurilor prin mărire nivelului mărimii de referință conform SR 13433 și, suplimentar marcarea structurii construcției.

(9) Iluminatul căilor de circulație în pantă se va realiza cu micșorarea distanței dintre sursele de lumină proporțional cu unghiul de înclinare al pantei și progresiv spre vârful pantei, în aşa fel încât să se obțină o creștere a nivelului mărimii de referință, conform SR 13433.

(10) Pentru iluminatul curbelor de circulație, aparattele de iluminat se vor amplasa într-o dispunere care să aSigure ghidajul vizual.

(11) Stâlpii de susținere a aparatelor de iluminat se amplasează în cazul iluminatului unilateral pe partea exterioară a curbei, distanța dintre ei micșorându-se în raport de cât de accentuată este curba, care să conducă la o majorare a nivelului mărimii de referință, conform SR 13433.

(12) În cazul intersecțiilor unor căi de circulație cu niveluri de luminanță diferite se va asigura trecerea graduală de la un nivel de luminanță la altul, pentru adaptarea fiziologică a participanților la trafic, conform SR 13433.

Art. 61. (1) Iluminatul trecerilor de pietoni se realizează cu un nivel de luminanță mai ridicat decât cel al căii de circulație respective, conform SR 13433, evitând schimbarea culorii care produce soc vizual și estetic perturbant.

(2) Iluminatul se realizează prin dispunerea unui aparat de iluminat în apropierea trecerii de pietoni, sau aceasta va fi amplasată în apropierea locului de dispunere a aparatelor de iluminat.

(3) Amplasarea aparatelor de iluminat se va face astfel încât să asigure iluminarea pietonilor din sensul de circulație.

(4) Iluminatul trecerilor de pietoni trebuie să aibă în vedere un indice de orbire cât mai scăzut.

Art. 62. (1) Relațiile dintre mărimele geometrice ale instalației de iluminat și caracteristicile electrice și luminotehnice ale acesteia vor fi corelate astfel încât să rezulte soluții optime din punct de vedere tehnic și economic.

(2) Înălțimile la care se vor amplasa aparatelor de iluminat se calculează funcție de fluxul luminos al surselor de lumină și gradul de concentrare a distribuției intensității luminoase a acestora, astfel încât să se asigure uniformitatea normată și limitarea fenomenului de orbire.

(3) Pentru evitarea fenomenului de orbire în piețe și intersecții, sursele de lumină și aparatelor de iluminat se montează la înălțimi cu unghiuri de protecție corespunzătoare.

(4) Poziționarea aparatelor de iluminat pentru căile de circulație auto se va determina printr-o analiză care trebuie să prevină fenomenul de orbire.

(5) Aparatele de iluminat trebuie să asigure o distribuție exclusiv directă a fluxului luminos către calea de circulație rutieră.

(6) Tipul și dimensiunile consolelor se vor alege pe considerente economice, fotometrice, de întreținere și arhitecturale.

(7) În funcție de tipul aparatului de iluminat, distanța dintre aparatelor de iluminat se alege în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului conform normelor Uniunii Europene, astfel încât să se reducă numărul de stâlpi/km și numărul de apariții de iluminat/km cu respectarea prevederilor SR 13433.

Art. 63. În funcție de vegetația existentă în zona adiacentă căilor de circulație aparatelor de iluminat se amplasează astfel încât distribuția fluxului luminos să nu se modifice. În acest sens coronamentul arborilor se ajustează periodic.

Art. 64 (1) Pe căile de circulație, nivelul de luminanță trebuie să asigure perceperea obstacolelor și detaliilor în mod distinct, în timp util și cu siguranță.

(2) Nivelul de luminanță va fi menținut în timp prin întreținerea la perioade specificate a sistemelor de iluminat, luându-se măsuri pentru înlocuirea lămpilor uzate, curățirea lămpilor și a aparatelor de iluminat.

Art. 65. (1) Condițiile de iluminat privind luminanța medie, uniformitatea generală a luminanței, indicele de prag, uniformitatea longitudinală a luminanței, raportul de zonă alăturată, luminanța zonei de acces, raportul dintre luminanța la începutul zonei de prag și luminanța zonei de acces, luminanța zonei de tranziție, luminanța zonei interioare, luminanța zonei de ieșire, iluminarea medie, uniformitatea generală a iluminării, iluminarea minimă, după caz, vor respecta prevederile standardului SR 13433 pentru:

a) clasa sistemului de iluminat pentru categoria căii de circulație destinată traficului rutier;

b) clasa sistemului de iluminat pentru zonele de risc;

c) clasa sistemului de iluminat pentru căile de circulație destinate traficului pietonal și/sau cicliștilor;

(2) Operatorii au obligația executării modificărilor necesare în sistemul de iluminat public pentru a asigura respectarea condițiilor de iluminat impuse de standardul SR 13433.

(3) La montarea reclamelor luminoase în zona de exploatare a sistemului de iluminat public se va obține în prealabil avizul operatorului de iluminat public privind sursele de lumină utilizabile, din punct de vedere al iluminării maxime admisibile, temperaturii de culoare corelată și al culorii surselor de iluminat și al

poziționării acestora față de traficul rutier, în vederea evitării distragerii atenției participanților la trafic și armonizarea culorilor reclamelor luminoase cu cele utilizate la iluminatul public.

Art. 66. (1) Amplasarea aparatelor de iluminat se va realiza în funcție de cerințele și condițiile unde realizează iluminatul public, în unul din următoarele moduri:

- a) unilateral;
- b) bilateral alternat;
- c) bilateral față în față;
- d) axial;
- e) central;
- f) catenar.

(2) Pentru realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanțelor pe suprafața căii de circulație, aparatele de iluminat vor fi astfel amplasate încât să asigure parametrii luminotehnici normați, respectându-se valorile de referință normate prevăzute în SR 13433.

Art. 67. (1) Iluminatul public al căilor de circulație va fi realizat ținând cont de încadrarea în clasele sistemului de iluminat, în funcție de categoria și configurația căii de circulație, de intensitatea traficului rutier și de dirijarea circulației rutiere, conform standardelor naționale în vigoare.

(2) În satele și localitățile disperse, căile de circulație principale, cu excepția drumurilor naționale, se pot asimila, din punct de vedere al valorilor parametrilor luminotehnici, cu căile de circulație cu trafic mediu, iar căile de circulație secundare, se pot asimila cu căile de circulație, cu trafic foarte redus.

(3) Tipul aparatelor de iluminat și armăturilor pentru iluminat se va stabili ținând cont ca durata de bună funcționare să fie cel puțin 10.000 ore, cu excepția cazurilor unde se dorește o redare foarte bună a culorilor, pentru evidențierea monumentelor de arhitectură, iluminat ornamental.

Secțiunea a 3-a

Exploatarea și întreținerea instalațiilor de iluminat public

Art. 68. Pentru realizarea lucrărilor de exploatare operatorul va ține la zi următoarea documentație tehnică care va fi și anexă la contractul de delegare a gestiunii:

- a) harta detaliată a instalațiilor de iluminat public pe care le are în gestiune cu :
  - 1. posturile de transformare din care se alimentează rețeaua de iluminat public;
  - 2. traseul rețelei;
  - 3. punctele de conectare/deconectare a iluminatului;
  - 4. schema de acționare și a cascadei pentru conectarea/deconectare automată a iluminatului;
  - 5. amplasarea aparatelor de iluminat, cu indicarea tipului și puterii lămpii;
  - 6. locul de amplasare pentru realizarea iluminatului festiv cu indicarea punctelor de alimentare, numărul lămpilor și puterea totală consumată.
- b) documentația tehnică pentru căile de circulație pe care sunt montate instalațiile de iluminat public împărțită pe categorii de căi de circulație conform prevederilor art. 59 trebuie să cuprindă:
  - 1. denumirea;
  - 2. lungimea și lățimea;
  - 3. tipul de îmbrăcăminte rutiere
  - 4. modul de amplasare a aparatelor de iluminat;
  - 5. tipul rețelei de alimentare;
  - 6. punctele de alimentare și conectare/deconectare;
  - 7. tipul aparatelor de iluminat, numărul acestora și puterea lămpilor;
  - 8. tipul și distanța între stâlpi, înălțimea de montare și unghiul de înclinare a aparatelor de iluminat.
- c) proiectele de execuție a instalațiilor de iluminat cu toate modificările operate, breviarele de calcul și avizele obținute;
- d) Procesele verbale de recepție însoțite certificatele de calitate.

Art. 69. Operațiile de exploatare vor cuprinde:

1. Lucrări operative constând dintr-un ansamblu de operații și activități pentru supravegherea permanentă a instalațiilor, executarea de manevre programate sau accidentale pentru remedierea deranjamentelor, urmărirea comportării în timp a instalațiilor.
2. Revizii tehnice constând dintr-un ansamblu de operații și activități de mică amploare executate periodic pentru verificarea, curățirea, reglarea, eliminarea defecțiunilor și înlocuirea unor piese, având drept scop asigurarea funcționării instalațiilor până la următoarea lucrare planificată.
3. Reparații curente constând dintr-un ansamblu de operații executate periodic, în baza unor programe, prin care se urmărește readucerea tuturor părților instalației la parametrii proiectați prin remedierea tuturor defecțiunilor și înlocuirea părților din instalație care nu mai prezintă un grad de fiabilitate corespunzător.

Art. 70. (1) În cadrul lucrărilor operative se vor executa:

- a) intervenții pentru remedierea unor deranjamente accidentale la aparatelor de iluminat și accesori;
- b) manevre pentru intreruperea și repunerea sub tensiune a diferitelor porțiuni ale instalației de iluminat în vederea executării unor lucrări;
- c) manevre pentru modificarea schemelor de funcționare în cazul apariției unor deranjamente;
- d) recepția instalațiilor noi puse în funcțiune în conformitate cu regulamentele în vigoare;
- e) analiza stării tehnice a instalațiilor;
- f) identificarea defectelor în conductoarele electrice care alimentează instalațiile de iluminat;
- g) supravegherea defrișării vegetației și înlăturarea obiectelor căzute pe linie;
- h) controlul instalațiilor care au fost supuse unor condiții meteorologice deosebite cum ar fi vânt puternic, ploi torențiale, viscol, formarea de chiciură;
- i) acțiuni pentru pregătirea instalațiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite;
- j) demontări sau demolări de elemente ale sistemului de iluminat;
- k) intervenții ca urmare a unor sesizări.

(2) realizarea lucrărilor se vor face cu respectarea procedurilor specifice de protecție a muncii în vigoare.

Art. 71. În cadrul reviziilor tehnice se vor executa cel puțin următoarele operații:

- a) revizia aparatelor de iluminat și accesoriilor (balast, igniter, condensator, Siguranță etc.);
- b) revizia tablourilor de distribuție și a punctelor de conectare/deconectare;
- c) revizia liniei electrice aparținând sistemului de iluminat public.

Art. 72. (1) La revizia aparatelor de iluminat se vor executa următoarele operații:

- a) ștergerea aparatului de iluminat (reflectoarele și structurile de protecție vizuală);
- b) înlocuirea Siguranței sau a componentelor, dacă există o defecțiune;
- c) verificarea contactelor conductelor electrice la diferite conexiuni.

(2) Lucrările de revizie tehnică la aparatelor de iluminat se execută cu linia electrică sub tensiune pentru verificarea bunei funcționării a instalațiilor.

Art. 73. La întreținerea și revizia tablourilor electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se vor realiza următoarele operații:

- a) înlocuirea Siguranțelor necorespunzătoare;
- b) înlocuirea contactoarelor și a dispozitivelor de automatizare defecte;
- c) înlocuirea, după caz, a ușilor tablourilor de distribuție;
- d) refacerea inscripționărilor, dacă este cazul.

Art. 74. La revizia rețelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se realizează următoarele operații:

- a) verificarea traseelor și îndepărțarea obiectelor străine;
- b) îndreptarea stâlpilor înclinați;
- c) verificarea ancorelor și reîntinderea lor;

- d) verificarea stării conductelor electrice;
- e) refacerea legăturilor la izolatoare sau a legăturilor fasciculelor torsadate, dacă este cazul;
- f) îndreptarea, după caz, a consolelor;
- g) verificarea stării izolatoarelor și înlocuirea celor defecte;
- h) strângerea sau înlocuirea clemelor de conexiune electrică, dacă este cazul;
- i) verificarea instalației de legare la pământ (legătura conductorului electric de nul de protecție la armătura stâlpului, legătura la priza de pământ etc.);
- j) măsurarea rezistenței de dispersie a rețelei generale de legare la pământ.

Art. 75. Reparațiile curente se execută la:

- a) aparate de iluminat și accesorii;
- b) tablouri electrice de alimentare, distribuție și conectare/deconectare;
- c) rețele electrice de joasă tensiune aparținând sistemului de iluminat public.

Art. 76. În cadrul reparațiilor curente la aparatele de iluminat și accesorii se vor executa următoarele:

- a) înlocuirea lămpilor necorespunzătoare cu altele exclusiv de același tip cu cel inițial (aceeași putere, aceeași culoare aparentă);
- b) ștergerea disperzorului, a structurilor de protecție a sursei de lumină/lămpii, a structurilor de protecție vizuală și a interiorului aparatului de iluminat;
- c) înlăturarea cuiburilor de păsări;
- d) verificarea coloanelor de alimentare cu energie electrică și înlocuirea celor care prezintă porțiuni neizolate sau cu izolație necorespunzătoare;
- e) verificarea contactelor la clemele sau papucii de legătură a coloanei la rețeaua electrică;
- f) înlocuirea aparatelor de iluminat necorespunzătoare.

Art. 77. În cadrul reparațiilor curente la tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se execută următoarele:

- a) verificarea stării ușilor și încuietorilor cu remedierea tuturor defecțiunilor;
- b) vopsirea ușilor și a celorlalte elemente metalice ale cutiei;
- c) verificarea Sîguranțelor fuzibile, înlocuirea celor defecte și montarea celor noi identice cu cele inițiale (prevăzute în proiect);
- d) verificarea și strângerea contactelor;
- e) verificarea coloanelor și înlocuirea celor cu izolație necorespunzătoare;
- f) verificarea contactorului sau înlocuirea acestuia, dacă este cazul;
- g) verificarea funcționării dispozitivelor de acționare cu înlocuirea celor necorespunzătoare sau montarea unora de tip nou pentru fiabilizarea sau modernizarea instalației.

Art. 78. În cadrul reparațiilor curente la rețelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public se execută următoarele lucrări:

- a) verificarea distanțelor conductelor față de construcții, instalații de comunicații, linii de înaltă tensiune și alte obiective;
- b) evidențierea în planuri a construcțiilor și instalațiilor noi apărute de la ultima verificare și realizarea măsurilor necesare de coexistență;
- c) determinare gradului de deteriorare a stâlpilor, inclusiv fundațiile acestora, și luarea măsurilor de consolidare, remediere sau înlocuire, funcție de rezultatul determinărilor;
- d) verificarea verticalității stâlpilor și îndreptarea celor înclinați;
- e) verificarea și refacerea inscripționărilor;
- f) repararea ancorelor și reîntinderea acestora, înlocuirea părților deteriorate sau care lipsesc, strângerea șuruburilor la cleme și la placa de protecție;
- g) verificarea stării conductelor electrice;
- h) verificare și înlocuirea conductoarelor electrice de tip funie cu fire rupte mai mult de 15% din secțiune precum și conductoarele electrice cu izolația deteriorată care prezintă crăpături, rosături, sau lipsă izolației;
- i) se verifică starea legăturilor conductei electrice la izolator și, dacă este necesar, se refac legătura;

- j) la izolatoarele de susținere și întindere se va verifica dacă acestea nu sunt sparte, glazura nu este deteriorată, sau îmbinarea la suport este corespunzătoare, înlocuindu-se toate izolatoarele deteriorate;
- k) la console, brățări sau la celelalte armături metalice de pe stâlp se verifică dacă nu sunt corodate, deformate, fisurate sau rupte. Cele deteriorate se înlocuiesc, cele corespunzătoare se revopsesc și se fixează bine pe stâlp;
- l) la ancorele stâlpilor se verifică dacă cablul nu are fire rupte, clemele de strângere nu sunt deteriorate sau corodate și tensiunea de întindere a cablului este cea corespunzătoare. Elementele deteriorate se înlocuiesc, iar dacă este cazul se regleză tensiunea în ancoră;
- m) la instalația de legare la pământ a nulului de protecție se va verifica starea legăturilor și îmbinărilor la conductorul electric de nul și a acestiei la aparatul de iluminat, măsurarea rezistenței de dispersie a rețelei generale de legare la pământ și măsurarea și refacerea prizei de pământ, dacă aceasta nu corespunde STAS 12604.

Art. 79. (1) Periodicitatea reviziilor tehnice pentru aparatele de iluminat se face conform normativelor tehnice în vigoare sau funcție de specificațiile fabricantului.

(2) Autoritatea administrației publice locale împreună cu organele de poliție vor stabili, funcție de condițiile locale, gradul de intensitate al traficului pentru fiecare cale de circulație, locurile și intersecțiile cu grad mare de pericolozitate, precum și marile aglomerări urbane.

(3) Gradul de intensitate a traficului se determină funcție de numărul de vehicule / oră și bandă conform SR 13433.

Art.80. Periodicitatea reparațiilor curente pentru tablourile electrice de alimentare, distribuie, conectare și deconectare, la rețelele electrice de joasă tensiune, destinate iluminatului public ,este de 3 ani, iar pentru aparate de iluminat este de 2 ani.

CAPITOLUL V

Taxe și tarife

Art. 81. (1) Operatorii serviciilor de iluminat public vor practica tarifele aprobate de Consiliul Local Sîg, potrivit legislației în vigoare.

(2) Facturarea se va face în baza tarifelor aprobate și a cantităților efective, determinate conform prevederilor legale.

(3) Valorile activităților serviciului de iluminat public se fundamentează pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, precum și a unei cote de profit.

(4) Valorile activităților serviciului de iluminat nu cuprind cheltuielile cu energie electrică consumată pentru iluminat, care se facturează separat.

(5) Valorile activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilesc și se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor, prestatori ai serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă.

(6) Operatorul de servicii care solicită stabilirea, ajustarea sau modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public transmite autorității administrației publice locale următoarele:

a) cererea de stabilire, ajustare sau modificare, care conține nivelul propus al valorii activităților serviciului de iluminat public, nivelul în vigoare în cazul ajustării sau modificării și justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare; valorile activităților specifice serviciului de iluminat public propuse în cererea înaintată la autoritatea administrației publice locale vor fi determinate exclusiv cota de TVA.

b) fișa de fundamentare a valorii activităților serviciului de iluminat public, pe elemente de cheltuieli, structurate astfel:

tabel 1.

FIȘA DE FUNDAMENTARE

pentru stabilirea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public

- lei -

Specificație	Întreținere activitate	Modernizare activitate
1. Cheltuieli materiale, din care: - materii prime - amortizarea - alte cheltuieli materiale		
2. Cheltuieli cu munca vie, din care: - salarii - CAS - fond de şomaj - CASS - fond de risc - cotă de contribuții pentru concedii și indemnizații - fond garantare creațe salariale		
3. Cheltuieli operaționale (utilaje, etc)		
I. Cheltuieli de exploatare (1+2+3)	C _t	C _t
II. Profit		
III Valoare activitate de iluminat public (I+II) exclusiv TVA	V = C _t + p	V = C _t + p

tabel 2.

FIŞA DE FUNDAMENTARE
pentru ajustarea sau modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public

lei

Specificație	Întreținere activitate			Modernizare activitate		
	actual	propus	creștere %	actual	propus	creștere %
1. Cheltuieli materiale, din care -materii prime și materiale - amortizarea - alte cheltuieli materiale						
2. Cheltuieli cu munca vie, din care - salarii - CAS - fond de şomaj - CASS - fond de risc - cotă de contribuții pentru concedii și indemnizații - fond garantare creațe salariale						
3. Cheltuieli operaționale (utilaje, etc)						
I. Cheltuieli de exploatare (1+2+3)			Δv= creșterea valorii			Δv= creșterea valorii
II. Profit						
III Valoare activitate de iluminat			Δv= creșterea			Δv= creșterea

public (I+II) exclusiv TVA	V_0	$V_1 = V_0 + \Delta v$	valorii	V_0	$V_1 = V_0 + \Delta v$	valorii
-------------------------------	-------	------------------------	---------	-------	------------------------	---------

- c) memoriu tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea stabilirii, ajustării sau modificării valorii aferente activităților serviciului de iluminat public;
d) alte date și informații necesare fundamentării valorilor propuse.

Art. 82 (1) Valoroarea activităților specifice serviciului de iluminat public, se stabilește, pentru operatorii nou-intrați pe piața acestor servicii, precum și pentru cei care încheie contracte de delegare a gestiunii, cu Consiliul Local Sîg.

(2) În cazul stabilirii valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în **tabelul 1** de mai sus.

(3) Stabilirea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei:

$$V = C_t + p, \text{ unde}$$

V = valoarea stabilită a activităților specifice serviciului de iluminat public pentru o anumită perioadă;

C_t = cheltuieli totale;

p = profit.

(4) În cazul ajustării sau modificării valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în **tabelul 2** de mai sus.

(5) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate ajusta, la solicitarea operatorilor, conform formulei de ajustare parte integrantă din prezentu regulament și care va fi stipulată și în contractul de delegare de gestiune, în baza cererilor de ajustare, însotite de documentația de fundamentare.

(6) Nivelul valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se determină avându-se în vedere influențele reale primite în costuri, ca urmare a evoluției prețurilor și tarifelor din economie.

(7) Ajustarea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei:

$$V_1 = V_0 + \Delta v, \text{ unde}$$

V_1 = valoarea ajustată a activităților specifice serviciului de iluminat public ;

V_0 = valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public;

Δv = creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public;

$$\Delta v = (\Delta c_t + \Delta c_t + r \%) \text{ unde:}$$

Δc_t = creșterea cheltuielilor totale ca urmare a ajustărilor intervenite în costuri ;

$r \%$ = cota de profit

(8) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate modifica în următoarele situații:

a) la modificarea majoră a costurilor, determinată de realizarea modernizării sistemului de iluminat public, în vederea îmbunătățirii calitative a serviciului de iluminat public;

b) la modificările determinate de prevederile legislative care conduc la creșterea cheltuielilor materiale, a cheltuielilor cu protecția mediului și a cheltuielilor de securitate și sănătate;

(9) În cazul modificării valorilor activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în **tabelul 2** de mai sus.

(10) Modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei:

$$V_1 = V_0 + \Delta v, \text{ unde}$$

V_1 = valoarea modificată a activităților specifice serviciului de iluminat public ;

V_0 = valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public;

Δv = creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public;

$$\Delta v = (\Delta c_t + \Delta c_t + r \%) \text{ unde:}$$

Δc_t = creșterea cheltuielilor totale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri ;

$r \%$ = cota de profit

Art.83 Structura și nivelul tarifelor și taxelor, vor fi stabilite, cu respectarea cerințelor impuse de legislația în vigoare.

CAPITOLUL VI

Indicatori de performanță

Art. 84. (1) Indicatorii de performanță stabilesc condițiile ce trebuie respectate de operatori, în aSigurarea serviciilor de iluminat public.

(2) Indicatorii de performanță asigură condițiile pe care trebuie să le îndeplinească serviciul de iluminat public având în vedere :

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptările la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunităților locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- e) respectarea reglementărilor specifice din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- f) respectarea standardelor minime privind iluminatul public, prevăzute de normele naționale în acest domeniu.

Art. 85. Indicatorii de performanță pentru serviciul de iluminat public sunt specifici pentru următoarele activități :

- a) calitatea și eficiența serviciului de iluminat public;
- b) contractarea serviciului de iluminat public;
- c) măsurarea, facturarea și încasarea contravalorii serviciului efectuat;
- d) îndeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciului efectuat;
- e) menținerea unor relații echitabile între operator și utilizator prin rezolvarea operativă și obiectivă a problemelor, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care revin fiecărei părți;
- f) soluționarea reclamațiilor utilizatorilor referitoare la serviciul de iluminat public;
- g) creșterea gradului de siguranță rutieră;
- h) scăderea infracționalității.

Art. 86. În vederea urmăririi respectării indicatorilor de performanță operatorul trebuie să așigure:

- a) gestiunea serviciilor de iluminat public, conform prevederilor contractuale ;
- b) evidența utilizatorilor, alții decât comunitatea locală;
- c) înregistrarea activităților privind citirea echipamentelor de măsurare, facturarea și încasarea contravalorii serviciilor efectuate;
- d) înregistrarea reclamațiilor și sesizărilor utilizatorilor, organelor de poliție și poliției comunitare și soluționarea acestora ;
- e) accesul neîngrădit al autorității administrației publice centrale și locale, în conformitate cu competențele și atribuțiile legale ce le revin, la informațiile necesare stabilirii:
  1. modului de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate;
  2. calității și eficienței serviciilor furnizate/prestate la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în contractele de delegare de gestiune și în regulamentele de serviciu;
  3. modului de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemelor publice de iluminat din infrastructura edilitar-urbană încredințată prin contractul de delegare a gestiunii;
  4. modului de formare și stabilire a tarifelor pentru serviciile de iluminat public;
  5. stadiului de realizare a investițiilor;
  6. modului de respectare a parametrilor ceruți prin prescripțiile tehnice și a normelor metrologice.

Art. 87. Indicatorii de performanță minimali, generali și garanții pentru serviciile de iluminat public sunt stabiliți în anexa care face parte integrantă din prezentul regulament-proprietate.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale și tranzitorii

Art.88. Tariful energiei electrice consumate pentru iluminat public, nu trebuie să depășească tariful stabilit, potrivit legii de A.N.R.E..

Art. 89. Întreruperea alimentării cu energie electrică a iluminatului public nu se poate face decât în cazuri de forță majoră, de interes național sau neachitarea de către utilizator a contravalorii facturii de energie electrică.

Art. 90. (1) Regulamentul de serviciului de iluminat public propriu, este elaborat, și se aprobă, de către Consiliul Local Sîg, și va intra în vigoare, la cel tarziu 30 de zile, de la aprobarea lor prin HCL.

Art.91. În cadrul contractelor încheiate cu utilizatorii se vor indica standardele, normativele și tarifele legale, valabile la data încheierii acestora.

Art. 92. (1) Proprietatea privată a unei persoane fizice sau juridice, pe care se găsesc amplasate părțile componente ale sistemului de iluminat public, și pentru care nu se poate obține acordul proprietarului de menținere a acestora, în condițiile legii, pe proprietatea sa, iar condițiile tehnico-economice rezultate, din studiile de specialitate, nu justifică sau nu pot permite, realizarea de lucrări de strămutare a acestora pe domeniul public, va fi trecută în proprietatea publică a U.A.T.com.Sîg, prin exproprieire pentru cauză de utilitate publică, conform prevederilor legale.

(2) Utilitatea publică se declară de către Consiliul Local Sîg, Consiliul Județean Salaj, după caz, după efectuarea unei cercetări prealabile, potrivit legii, și condiționat de înscrierea lucrării în planurile urbanistice, și de amenajare a teritoriului, aprobate tot conform legii.

Art. 93 . În vederea creșterii siguranței cetățenilor și scăderii infracționalității, organele administrației publice locale împreună cu organele de poliție, poliției comunitare, vor stabili modalități de transmitere operativă a cazurilor de nefuncționare sau funcționare defectuoasă a sistemului de iluminat public.

Art. 94. Anexa cuprinzând nivelurile de iluminare(parametri luminotehnici) și indicatorii de performanță ai serviciului face parte integrantă din prezentul regulament.

ANEXĂ La Regulamentul de iluminat public local

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

generali și garanții pentru serviciile de iluminat public

Nivelurile de iluminare sunt stabilite în conformitate cu prevederile reglementărilor internaționale și naționale privind iluminatul public -Comisia internațională pentru iluminat - CIE 115/95, respectiv standardul românesc SR 13433/1999.

Sunt recomandate următoarele clasificări pentru trafic rutier, respectiv zone pietonale și piste pentru cicliști:

Clasificarea drumurilor

Descrierea drumului	Clasa de iluminat
Drum cu trafic de mare viteză, cu căi de rulaj separate fără încrucișări (ex:autostrăzi) Densitate de trafic (<i>Nota 1</i>):	
ridicată	M1
medie	M2
scăzută	M3
Drum cu trafic de mare viteză, fără căi de rulaj separate (ex:drum național, drum județean)	

Controlul traficului (<i>Nota 2</i>) și separarea (<i>Nota 3</i>) dintre diferite tipuri de călători pe drum (<i>Nota 4</i>):		
slabă	M1	
bună	M2	
Drumuri urbane importante, străzi de centură sau radiale din orașe Controlul traficului și separarea diferitelor tipuri de călători:		
slabă	M2	
bună	M3	
Străzi de legătură mai puțin importante în orașe, din zone rezidențiale, străzi periferice, drumuri de acces la străzi, șosele importante. Controlul traficului și separarea diferitelor tipuri de călători:		
slabă	M4	
bună	M5	

Nota 1.

Complexitatea traficului se referă la infrastructură, condițiile de deplasare și vizibilitate.
Factorii care se consideră sunt următorii :

- numărul de benzi, curbe și dificultatea pantelor precum și densitatea acestora;
- semne de circulație, indicatoare.

Nota 2.

Controlul traficului se referă la prezența semnalelor luminoase și a indicatoarelor, respectiv existența mijloacelor de control a circulației.

Metodele de control sunt:

- semnale luminoase;
- reguli de prioritate;
- indicatoare rutiere;
- semne direcționale;
- marcaje rutiere;

Acolo unde acestea lipsesc, sau sunt reduse ca densitate, controlul traficului se consideră a fi slab.

Nota 3.

Separarea circulației se referă la existența unor benzi separate de mers, dedicate diferitelor tipuri de trafic, sau acolo unde există restricții de circulație.

Separarea este bună acolo unde aceste separări există și sunt bine semnalizate.

Nota 4.

Diferitele tipuri de călători sunt, spre exemplu, conducătorii auto, vehicolele de transport, vehicolele cu viteză redusă, autobuzele, cicliștii și pietonii.

Valorile parametrilor luminotehnici corespunzători claselor de iluminat

Clasa de iluminat	$L_{med}(1)$	$U_0(1)$	$TI(1)$	$U_1(2)$
M1	2	0,4	10	0,7
M2	1,5	0,4	10	0,7
M3	1	0,4	10	0,5
M4	0,75	0,4	15	NR
M5	0,5	0,4	15	NR

Legendă:

(1) – înseamnă că domeniul de aplicabilitate al normelor sunt toate drumurile;

(2) – înseamnă că domeniul de aplicabilitate al normelor sunt drumurile cu intersecții puține sau deloc;

NR – nu sunt valori recomandate;

L - luminanța medie pe suprafața de calcul;

U_0 - uniformitatea generală a luminanței;

TI - indice de prag: creșterea pragului perceptiei vizuale;

U_1 - uniformitatea longitudinală a luminanței;

Clasificarea zonelor pietonale și a pistelor pentru cicliști

Descrierea străzii		Clasa de iluminat
Străzi foarte circulate, centrale, deosebite, de prestigiu cultural, comercial, sau istoric, unde un nivel de iluminare e necesar pentru a crea o ambianță atractivă		P1
Străzi cu trafic intens pietonal sau cicliști		P2
Străzi cu trafic mediu pietonal sau cicliști		P3
Străzi cu trafic redus pietonal sau cicliști		P4
Străzi cu trafic pietonal redus dar cu zone arhitecturale deosebite		P5
Străzi cu trafic pietonal redus dar există zone arhitecturale deosebite		P6
Străzi unde se necesită doar o ghidare vizuală dată de sursele de lumină		P7

Valorile parametrilor luminotehnici pentru zonele pietonale și a pistelor pentru cicliști

Clasa de iluminat	Iluminare orizontală pe toată suprafața circulată de pietoni	
	$E_{med}(Ix)$	$E_{min}(Ix)$
P1	20	7,5
P2	10	3
P3	7,5	1,5
P4	5	1
P5	3	0,6
P6	1,5	0,2
P7	NR	NR

Mărimele de referință utilizate în analiza calității serviciului de iluminat public

Lumina (radiația vizibilă) este radiația capabilă să producă prin intermediul organului vizual o senzație vizuală. Limitele domeniului spectral al radiațiilor vizibile sunt radiațiile cu lungimile de undă între 380 nm (nanometru → 1 nm = 10^{-9} m = 10 Å - Ångström-) – limita albastră a domeniului- și 780 nm - limita roșie a domeniului.

Lumina este caracterizată prin mărimi energetice (evaluate prin unități de măsură energetice) și prin mărimi fotometrice (evaluate prin unități de măsură fotometrice) și pe baza unor convenții. Fiecarei mărimi energetice îi corespunde o mărime fotometrică. Până în anii '90 mărimea de referință pentru analiza sistemelor de iluminat era **iluminarea (E)** – *iluminarea într-un punct al unei suprafețe este raportul dintre fluxul luminos primit de o suprafață elementară din jurul acestui punct și aria acestei suprafețe.* Se măsoară în lumeni I_x .

Studiile de specialitate precizează că nivelul de iluminare poate constitui o mărime de bază corectă numai în aprecierea sistemelor de iluminat exterior în care elementul în mișcare este omul. Iluminarea caracterizează modul în care o sursă de lumină „vede” o anumită suprafață, fără a ține cont de elementul subiectiv ce îl constituie percepția vizuală a unei suprafețe luminate. Deci se impunea ca metodă de analiză a sistemelor de iluminat cea bazată pe o altă mărime luminotehnică și anume **luminanța (L)** – *este definită ca fiind raportul dintre fluxul luminos care părăsește, atinge sau traversează un element de suprafață din jurul punctului și se propagă în direcțiile definite de un con elementar care conține direcția dată, și produsul dintre unghiul solid al conului și aria proiecției ortogonale a elementului de suprafață pe plan perpendicular la direcția dată.* Se măsoară în candelă/metru pătrat (cd/m^2). Se mai definește ca fiind raportul dintre intensitatea luminoasă a unei surse de lumină în direcție considerată a suprafeței elementare din jurul acelui punct și aria proiecției acestei suprafețe elementare pe un plan perpendicular pe direcția aleasă. **Unghiul solid** al unui con se definește ca fiind raportul dintre aria ocupată de acest con pe o suprafață sferică (având centrul în vârful conului) și pătratul razei sferei.

Luminanța ia în considerare modul în care conducătorul unui vehicul percepse razele de lumină reflectate de suprafața unui drum, în funcție de caracteristicile sursei de lumină și de îmbrăcăminte drumului. Luminanța evaluatează modul în care ochiul uman, din poziția de conducător de autovehicul vede o suprafață de referință plasată la o distanță cuprinsă între 60-160 m.

Totodată, la momentul actual, se pune accent deosebit și pe calitatea sistemelor de iluminat și anume distribuția luminanțelor în planul orizontului util și în câmpul vizual precum și ghidajul vizual (pentru sisteme de iluminat rutier) cât și cele legate de culoarea luminii (redarea culorilor și culoare apparentă) mai ales pentru iluminatul decorativ (ornamental și arhitectural).

Referitor la **distribuția luminanțelor**, pentru evitarea orbirii psihologice, este necesară realizarea unei **uniformități** în limite diferite și anume **uniformitatea generală** (pe planul drumului) $U_0 = L_{\min} / L_{\text{med}}$ trebuie să fie de cel puțin 0,4 iar **uniformitatea longitudinală** (măsurată în lungul axului de circulație a unui culoar) $U_1 = L_{\min} / L_{\max}$ să fie de cel puțin 0,5.

Pentru evitarea orbirii directe fiziole provocate de sursele de lumină, se impune folosirea unor corperi de iluminat cu unghiuri de protecție mari, astfel încât la unghiuri de privire normale, sursa să nu fie văzută. Unghiul de protecție (într-un anumit plan meridian) este definit ca fiind unghiul dintre orizontală și linia limită a corpului de iluminat din planul meridian considerat.

Nr. crt.	Indicatori de performanță	Trimestrul				Total
		I	II	III	IV	
0	1	2	3	4	5	6
1	Indicatori de performanță generali					
1.1	Calitatea serviciilor prestate					
	a) numărul de sesizări privind parametrii iluminatului public, ptr. tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc	50	50	50	50	200
	b) numărul de cazuri de nerespectarea calității iluminatului public constataate de autoritățile administrației publice locale, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc-	10	10	10	10	40

	notificate operatorului				
c)	numărul de sesizări privind gradul de aSigurare în funcționare	10	10	10	10
d)	numărul de sesizări și notificări justificate prevăzute la lit. a), b) și c), rezolvate în 48 ore lucrătoare	50	50	50	50
e)	numărul de sesizări și notificări justificate prevăzute la lit. a), b) și c), rezolvate în 5 zile lucrătoare	0	0	0	0
1.2	Întreruperi și limitări în furnizarea serviciului de iluminat public				
1.2.1	<i>Întreruperi accidentale datorate operatorului</i>				
a)	numărul de întreruperi neprogramate constatare, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.	5	5	5	5
b)	numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperi neprogramate	10	10	10	10
c)	durata medie a întreruperilor, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.	24 h	24 h	24 h	24 h
1.2.2	<i>Întreruperi programate</i>				
a)	numărul de întreruperi, anunțate utilizatorilor, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.	15	15	15	15
b)	numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperi programate	30	30	30	30
c)	durată medie a întreruperilor programate	36 h	36 h	36 h	36 h
d)	numărul de întreruperi programate, care au depășit perioada de întrerupere programată, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.	5	5	5	5
1.2.4	<i>Întreruperi programate datorate utilizatorilor</i>				
a)	numărul de întreruperi neprogramate datorate distrugerilor de obiecte aparținând sistemului de iluminat public	5	5	5	5
b)	durata medie de remediere și repunere în funcțiune pentru întreruperile prevăzute la lit. a)	24 h	24h	24 h	24 h
0	1	2	3	4	5
1.3.	Extinderea sistemului de iluminat				
a)	valoarea extinderilor și retehnologizările suportate din fondurile de investiții ale operatorului	*	*	*	*
b)	numărul de extinderi sau îmbunătățiri ale iluminatului public, prevăzute la lit.a), realizate în interval mai mic de 15/30/60/180 zile calendaristice	*	*	*	*
1.4.	Răspunsuri la solicitările scrise ale utilizatorilor sau beneficiarilor sistemului				

	de iluminat public					
	a) numărul de sesizări scrise în care se precizează că este obligatoriu răspunsul operatorului	50	50	50	50	200
	b) procentul de sesizări prevăzute la lit. a), la care s-a răspuns în termen de 30 zile calendaristice	100%	100%	100%	100%	100%
2	Indicatori de performanță garanții					
2.1	Răspunsuri la solicitările scrise ale utilizatorilor sau beneficiarilor sistemului de iluminat public.					
	a) numărul de sesizări scrise întemeiate privind nerespectarea de către operator a obligațiilor de licență	0	0	0	0	0
	b) numărul de încălcări ale obligațiilor operatorului, rezultate din analizele și controalelor A.N.R.S.C. și modul de soluționare pentru fiecare caz de încălcare a acestor obligații	0	0	0	0	0
2.2	Indicatori de performanță a căror nerespectare atrage penalițăți conform contractului de prestare					
	a) valoarea despăgubirilor acordate de operator în situația deteriorării din cauze imputabile lui a instalațiilor utilizatorului					
	b) valoarea despăgubirilor acordate de operator pentru nerespectarea parametrilor de furnizare ai serviciului					

PREŞEDINTE DE ŞEDINȚĂ,
Molnar-Sabău Victor

CONTRASEMNEAZĂ,
Moga Floare-secretar comună